

wroclaw.pl

Znów świeci!

Neon „Dobry wieczór we Wrocławiu”, witający pasażerów wychodzących z dworca głównego, został odrestaurowany.

str. 3

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 30 (191), 31.07-6.08.2024

#LetnieMikrogranty2024

- **II nabór w tym roku**
- **33 wydarzenia na osiedlach**

str. 10-11

Wakacje na osiedlu

Pomóż zaplanować swoją okolicę do 2.08

Ponad 5 tysięcy wniosków wpłynęło już do Planu Ogólnego Wrocławia. Jeśli Ty też masz pomysł, jak powinno rozwijać się miasto, złóż swój wniosek.

str. 3

Z URBANCARD kolejną po Wrocławiu

Od 1 sierpnia wystarczy bilet na komunikację miejską, aby podróżować pociągami Kolei Dolnośląskich i Polregio na terenie Wrocławia.

str. 4

Studenci mają pomysł na odmianę Sępolna

Wystawę Projekt Sępolno można oglądać do końca wakacji przed siedzibą Dolnośląskiej Izby Architektów na Wuwie, ul. Wróblewskiego 18.

str. 15

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

Szanowni Państwo,

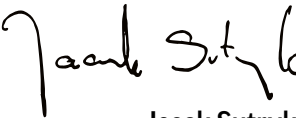
rowerem do pociągu, koleją do centrum, a dalej autobusem lub tramwajem. Albo: samochodem do pociągu, pociągiem do centrum i dalej rowerem miejskim. Albo jeszcze inaczej... Od 1 sierpnia wraca honorowanie naszych miejskich biletów w pociągach Kolei Dolnośląskich i Polregio po Wrocławiu (dotyczy to Urban-card, ale też biletów czasowych 24-godzinnych i dłuższych). Innymi słowy, mając Urbancard, bezpłatnie podróżujemy koleją po mieście, a pociągi, obok tramwajów, autobusów i rowerów miejskich, stają się publicznym środkiem transportu.

Z Jagodna (konkretnie przystanku Iwiny) na Dworzec Główny pojedziemy w osiem minut, z Brochowa w cztery. Z Psiego Pola w siedemnaście, a z osiedla

Pracze Odrzańskie w trzynaście. Wrocław zamieszkuje 893 tysiące osób, a z miasta korzysta w ciągu dnia około 1,2 miliona ludzi. Ważne, by mieć do dyspozycji pociągi, szybsze w mieście od samochodów. Dlatego cieszę się z tego ekspresowego podpisania porozumienia z kolejami – obiecaliśmy to w kampanii wyborczej i obietnicę z marszałkiem województwa Pawłem Gancarzem oraz radnymi wcielamy w życie.

Inne pomysły na usprawnienie komunikacji kolejowej w mieście to dobudowanie czwartego toru na estakadzie kolejowej w centrum czy wykorzystanie tzw. obwodnicy towarowej do ruchu pasażerskiego. Takie działania pozwoliłyby na stworzenie kolei miejskiej z prawdziwego zdarzenia, gdy pociąg miejski podjeżdża

co 8–15 minut. To nasze miejskie marzenie – w końcu mamy największy w Polsce węzeł kolejowy i nie wykorzystujemy jego potencjału komunikacyjnego. Ale, by to się zmieniło, potrzeba już nie miejskich, a rządowych inwestycji. Miasto zabezpieczyło przestrzeń na rozbudowę węzła, rozmawiamy z politykami w Warszawie, lobbujemy wspólnie z dolnośląskimi i wrocławskimi radnymi, posłami i senatorami. I trzymajmy kciuki, by rządowe plany zamieniły się w realne inwestycje.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 1.08	PT. 2.08	SOB. 3.08	ND. 4.08	PN. 5.08	WT. 6.08	ŚR. 7.08
27°C	25°C	25°C	25°C	25°C	30°C	33°C

KARTKA Z KALENDARZA

LIPIEC/SIERPIEŃ

31 lipca 1947

komunistyczne władze zakończyły „Akcję Wisła”. Represje dotknęły Łemków, Ukraińców, Bojków i Dolinian. Tysiące ludzi przesiedlonych zostały na Dolny Śląsk, niektórzy trafili do Wrocławia.

1 sierpnia 1940

zmarł **Hugo Lederer** – niemiecki rzeźbiarz, twórca wrocławskiego Sermierza z placu Uniwersyteckiego. Rzeźby i pomniki jego autorstwa oglądać można we Wrocławiu, Poznaniu, Berlinie, Hamburgu czy Akwizgranie.

2 sierpnia 1945

zakończyła się konferencja poczdamska. Zachodnie granice Polski przesunięte zostały na linię Odry i Nysy Łużyckiej. We Wrocławiu rozpoczęło się przemianowanie miasta przez administrację polską.

4 sierpnia 1996

Piotr Protasiewicz, żuźlowiec Atlasu Polsat (tak nazywała się wówczas wrocławska Sparta), jako pierwszy Polak, triumfował w finale indywidualnych mistrzostw świata juniorów w Olching.

6 sierpnia 1901

we Wrocławiu uruchomiono dwie linie elektrycznych tramwajów. Kursowały na trasach Zajezdnia Popowice (Legnicka) – Brama Oławska (skrzyżowanie Kościuszki z Traugutta) i Zajezdnia Popowice – Dworzec Główny.

Dobry wieczór we Wrocławiu już świeci

Teraz trwają próby, ale niebawem wieczorami zaświecać się będzie już regularnie. Najśłynniejszy neon witający pasażerów wychodzących z dworca głównego został gruntownie odrestaurowany przy zastosowaniu technologii sprzed dekad.

I Bartosz Chochołowski

Budynek, na którym jest neon, należy do wspólnoty mieszkaniowej, ale sam neon nie miał formalnego właściciela ani zarządcy. Dlatego opiekę nad nim roztoczyło miasto, dokonując napraw i konserwacji oraz zapewniając zasilanie.

Wielokrotnie naprawiany przez ostatnie kilkanaście lat napis ostаточно wiośną odmówił dalszej pracy i przestał świecić. Bardzo wysłużone szklane rurki, tworzące napis i postać, straciły całkowicie szczelność, wypuszczając gaz zapewniający efekty świetlne.

Jak on świeci?

Neon „Dobry wieczór we Wrocławiu” powstał w latach 70., w technologii typowej dla tamtych czasów, obecnie od dawna już niestosowanej. Szklaną rurkę wypełniano gazem – neonem – a na jej końcach umieszczano elektrody, do których doprowadzano wysokie napięcie. Promieniujący gaz odbierany jest jako światło. Popularność neonów trwała blisko dwie dekady, ale skończyła się w latach 80. Powrót świetlnej reklamy w XXI wieku oznaczał już technologię LED. W tej chwili wyłącznie zabytkowe neony są wykonane ze szklanych rurek napełnionych gazem szlachetnym, cała reszta to elastyczne, gumowe węże wypełnione ledami.

Od kilku dni trwają testy odrestaurowanego neonu, aby sprawdzić, czy wszystkie prace poszły naładzie

Tak powstawał neon

Pozyskanie wykonawcy, który od-tworzy napis w pierwotnej technologii, nie było wcale proste, gdyż w całej Polsce jest zaledwie kilka firm zdolnych podjęcia się naprawy szklanego neonu wypełnionego gazem. Na skierowane zapytanie ofertowe odpowiedziała wrocławska firma KONO Magdalena Konopka i w czerwcu ZDiUM podpisał z nią umowę. Koszt prac remontowych to 42 tys. zł.

Odtworzenie świecących szklanych rurek to był majstersztyk.

– Wydmuchiwanie i wyginanie szklanych rur to kluczowy etap w procesie tworzenia neonu. Wbrew pozorom nie jest to łatwe, bo szkło to kruchy materiał. Przydają się bardzo umiejętności manualne i precyzja. Zaczynamy od podgrzewania szklanej rury nad płomieniem palnika, aż osiągnie ona odpowiednią temperaturę i plastyczność. Następnie rurkę

delikatnie wyginamy, aby nadać jej wymagany kształt. W tym momencie bardzo istotne jest doświadczenie, gdyż materiał pod wpływem ciepła może zachować się bardzo różnie, trzeba umieć to przewidzieć. Nie zaszkodzi również cierpliwość, bo pewnych procesów nie można przyspieszyć – wyjaśnia Robert Konopka z firmy KONO Magdalena Konopka.

➤ Więcej na wro.news/dobry-wieczor-we-wroclawiu

Bon energetyczny od 1 sierpnia

Bon energetyczny to nowa forma pomocy dla mieszkańców dotkniętych wzrostem cen energii. Wysokość bonu wynosi od 300 do nawet 1200 zł. Możliwość jego otrzymania zależy od wysokości dochodów. Wnioski można składać od 1 sierpnia do 31 września w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Szczegółowych informacji udzieli Dział Świadczeń, ul. Namysłowska 8, tel.: 501 928 501, e-mail: dzsw@mops.wroclaw.pl.

Złóż wniosek na wyprawkę szkolną

Trwa nabór wniosków w ramach tegorocznej edycji programu „Dobry start”. To 300 zł na każdego ucznia do 20. roku życia. Warto się pośpieszyć, bo im wcześniej to zrobimy, tym szybciej pieniądze trafią na konto. Wnioskować o świadczenie można wyłącznie online za pośrednictwem: portalu PUE ZUS lub aplikacji mobilnej mZUS, portalu Emp@tia, bankowości elektronicznej.

Oglądaj igrzyska w strefach kibica

W piątek (26 lipca) rozpoczęły się Igrzyska Olimpijskie w Paryżu. Rywalizację o medale można śledzić nad Sekwaną, ale również nad Odrą we Wrocławiu. Strefy kibica powstały, podobnie jak na EURO, przy Sports Barze – Browaru Stu Mostów na Tarczyński Arenie Wrocław (al. Śląska 1), jak i w Beach Barze Portu Węglowego (ul. Na Grobli 4). Na stadionie rywalizacja sportowa na żywo jest udostępniana codziennie od godz. 12 do zakończenia zawodów danego dnia – chyba że występy reprezentantów Polski będą zaplanowane wcześniej. W takim wypadku godziny funkcjonowania strefy zostaną dostosowane do konkurencji z udziałem Biało-Czerwonych. Wstęp jest bezpłatny. Strefy kibica otwarte będą aż do zakończenia igrzysk – 11 sierpnia.

Masz wizję swojej okolicy? Zgłoś do 2.08

Plan Ogólny Wrocławia określi politykę przestrzenną miasta na lata

Ponad 5 tysięcy wniosków wpłynęło już do Planu Ogólnego Wrocławia. Jeśli Ty też masz pomysł, jak powinno rozwijać się miasto, złóż lub wyślij wniosek do piątku do północy.

I Mirosława Kuczkowska

Zieleni, usługi czy zabudowa? A jeśli zabudowa, to wiele – czy jednorodzinna? Ty też możesz decydować o kształcie miasta i zgłosić swój wniosek do planu ogólnego.

Możesz go złożyć osobiście w godzinach pracy sekretariatu Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego Wrocławia, ul. Świdnicka 53, IV piętro, pok. 404 do 2.08 włącznie, listownie (dodając 50-030 Wrocław – decyduje data stempla pocztowego) lub

przez formularz online wro.news/wniosek-pow (data wysłania do 2.08 do godz. 23.59).

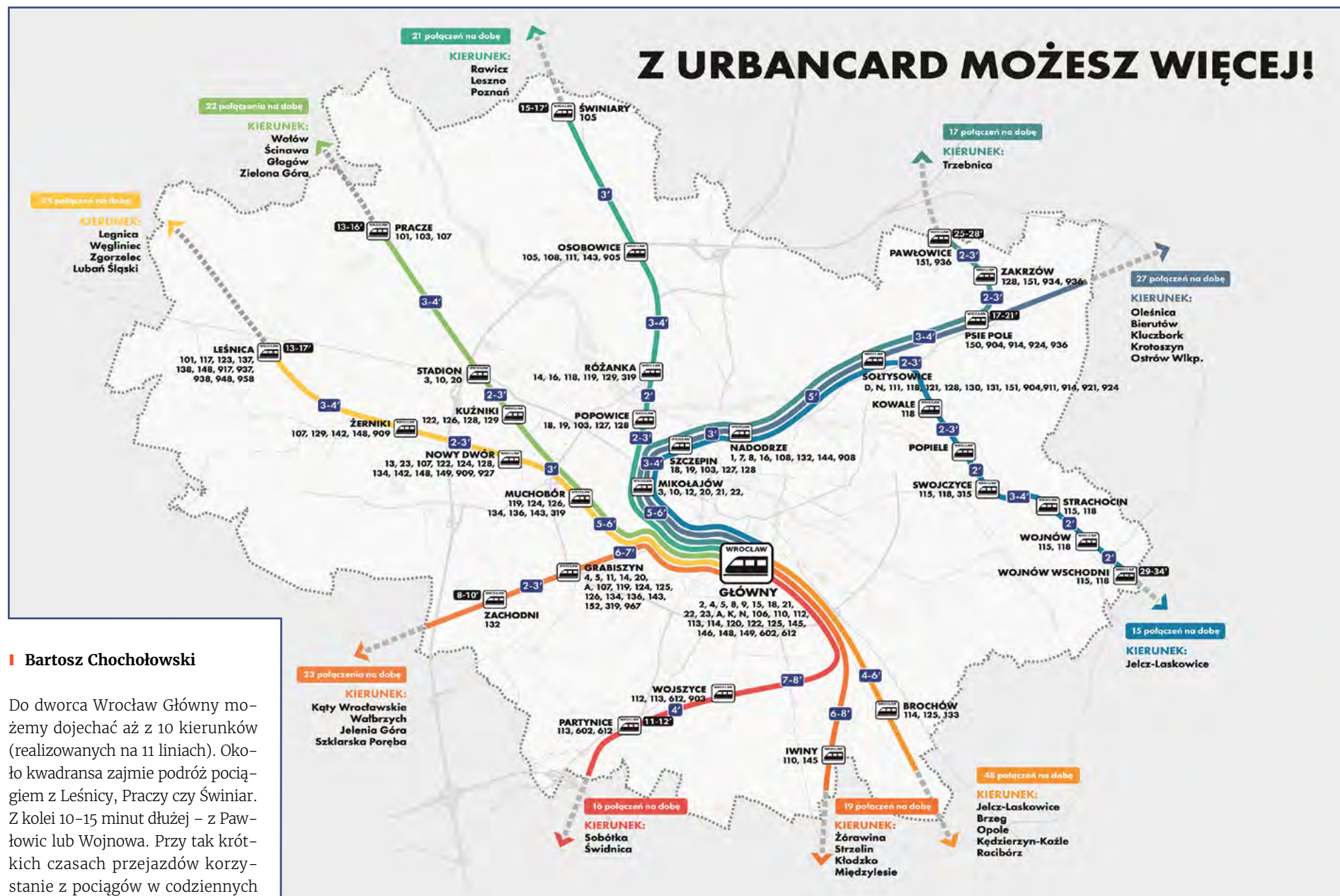
Plan Ogólny Wrocławia to nowy dokument, w którym prezydent Wrocławia określi politykę przestrzenną miasta. Plan będzie miał rangę aktu prawa miejscowego.

Ustawodawca wygasił Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i dlatego należy zgłaszać wnioski jeszcze raz – tym razem do Planu Ogólnego Wrocławia.

Z Urbancard nie wsiadaj do pociągu byle jakiego

Już od czwartku 1 sierpnia wystarczy bilet na komunikację miejską, aby swobodnie podróżować pociągami Kolei Dolnośląskich i Polregio na terenie Wrocławia. Tym, którym przysługują ulgi lub darmowe przejazdy, w pociągach korzystają z nich tak samo, jak we wrocławskiej komunikacji miejskiej.

Z URBANCARD MOŻESZ WIĘCEJ!

Bartosz Chocholowski

Do dworca Wrocław Główny możemy dojechać aż z 10 kierunków (realizowanych na 11 liniach). Około kwadransa zajmie podróż pociągiem z Leśnicy, Praczy czy Świnar. Z kolei 10–15 minut dłużej – z Pawłowic lub Wojnowa. Przy tak krótkich czasach przejazdów korzystanie z pociągów w codziennych dojazdach dla części wrocławian jest optymalne.

– Dzięki tej umowie rozszerzamy system komunikacji we Wrocławiu. Kolej stanie się dla pasażerów atrakcyjnym środkiem transportu. W ramach jednego biletu będą mogli w krótkim czasie dostać się z osiedli, takich jak: Leśnica, Prace czy Psie Pole do centrum miasta. To duże udogodnienie – mówi Paulina Tyniec-Piszcz, dyrektor Wydziału Transportu UMW.

Taniej dla wszystkich

To tańsze podróże dla osób spoza Wrocławia, którzy mają wykupione bilety w systemie URBANCARD, albo przysługują im darmowe przejazdy. U przewoźnika kolejowego kupują bilet tylko do stacji granicznej, dzięki czemu na jednym kursie zaoszczędzają kilka złotych, co w skali miesiąca daje już istotną kwotę.

Weźmy przykład pracującego we Wrocławiu mieszkańca Wołowa. Ma on zakodowany na URBANCARD bilet miesięczny na wszystkie linie, bo zwykle dojeżdża pociągiem na dworzec główny i stamtąd komunikacją miejską do swojego biura. Od czwartku nie musi kupować biletu w relacji Wołów – Wrocław Główny. Od 1 sierpnia wystarczy, że będzie miał bilet Wołów – Wrocław Prace. Dziennie na dwóch podróżach Kolejami Dolnośląskimi zaoszczędzi 7 zł, jeśli kupuje bilety jednorazowe.

Natomiast wrocławianin mieszkający na Praczach Odrzańskich wybiera, czym mu wygodniej dojeżdżać do centrum – pociągiem czy autobusem miejskim. Posiadając bilet okresowy czy uprawnienia do bezpłatnych przejazdów, dokonany wybór od 1 sierpnia nie ma wpływu na jego finanse.

Pociągami po Wrocławiu

Jak jeździmy? Zasady są proste:

- 1. Kupujesz bilet** na komunikację miejską minimum 24-godzinny.
- 2. Zasady zniżek** czy bezpłatnych przejazdów nie zmieniają się. Jeżeli posiadasz stosowne orzeczenie o niepełnosprawności, jesteś krwiodawcą, masz ponad 65 lat, uczysz się w podstawówce lub szkole średniej i nie ukończyłeś jeszcze 21 lat – korzystasz ze swoich uprawnień.
- 3. Wybierasz pociąg** Kolei Dolnośląskich lub Polregio.
- 4. Wsiadasz i wysiadasz na stacji**, która w nazwie ma Wrocław (np. Wrocław Główny, Wrocław Swojczyce, Wrocław Żerniki itd.) lub – jako mieszkaniec Jagodna – korzystasz z przystanku Iwiny.

Dlaczego Iwiny są wyjątkiem? Przystanek kolejowy Iwiny został wcią-

gnięty do puli wrocławskiej i można z niego korzystać w ramach Urbancard, bowiem jest on przy granicy miasta, niedaleko ul. Schuberta na Jagodnie. Mieszkańcy tego osiedla nie mają do dyspozycji innego przystanku kolejowego.

Pociągi za darmo kosztują

Aby posiadacze biletów okresowych na komunikację miejską mogli bez dopłat podróżować pociągami, zapłacić musiało miasto. Umowa obowiązuje do końca 2025 roku. W myśl jej zapisów Wrocław zapłaci w sumie ponad 52 mln złotych, z czego ponad 36 w pierwszym roku jej obowiązywania.

Bezpłatne przejazdy – jakie dokumenty trzeba okazać?

Wśród pytań, które pojawiły się po pierwszej zapowiedzi wspólnego biletu na komunikację miejską i ko-

lejową, wiele było tych związanych m.in. z darmowymi przejazdami. Wystarczy mieć przy sobie te same dokumenty, jakie mamy w autobusie czy tramwaju: legitymację szkolną, kartę Rodzina Plus, legitymację Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi i analogicznie przy innych uprawnieniach. Podróżnym 65+ wystarczy dowód osobisty. Dokument pokazujemy konduktorowi tak, jak kontrolerowi MPK.

Gdzie wyrobić Urbancard?

Jeśli dopiero teraz, po włączeniu kolei do systemu, poczujesz potrzebę posiadania URBANCARD, możesz to zrobić online (www.urbancard.pl) lub w jednym z biur: ul. Grabiszyńska 9, pon.–pt.: 8–18, sob.: 9–14, ul. Raclawicka 2–4, pon.–pt.: 8–18, ul. Ładna 1c, pon.–pt.: 8–18, al. Kromera 21a, pon.–pt.: 8–19, ul. Świeradowska 22, pon.–pt.: 8–19.

Od września poidelka z czystą kranówką w 42 szkołach

Mniej plastikowych butelek i więcej pieniędzy w kieszeni. Z poidelek z wrocławską kranówką od września korzystać będą mogli uczniowie kolejnych 10 szkół. Jak zgłosić się do programu?

Paulina Falkiewicz

Urządzenia z łatwym dostępem do zdrowej i smacznej wody znajdą w swoich szkołach uczniowie 10 placówek:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 przy ul. Składowej,
- ZS-P nr 10 przy ul. Rumiankowej,
- ZS-P nr 26 przy ul. Cynamonowej,
- Szkoła Podstawowa nr 9 przy ul. Nyskiej,
- SP 82 przy ul. Blacharskiej,
- SP nr 90 przy ul. Orzechowej,
- SP 108 przy ul. Chrobrego,
- Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej,
- Liceum Ogólnokształcące nr 6 przy ul. Hutniczej,
- LO nr 8 przy ul. Zaporoskiej.

Dostęp do wody z kranu w szkole może pomóc w zachęceniu dzieci do podejmowania zdrowych wyborów żywieniowych i unikania słodkich napojów, które prowadzą do nadwagi i innych problemów zdrowotnych. Wrocławska kranówka, zanim trafia do szkolnych źródeł, jest poddawana kontrolom na wszystkich etapach produkcji.

Ille to kosztuje?

Koszt instalacji poidelka zależy od wielu czynników: typu urząd-

zenia, lokalizacji montażu i robocizny.

– Dla wrocławskich szkół, całkowity koszt instalacji jednego poidelka, wliczając w to robociznę, niezbędne materiały i urządzenia wynosił w 2022 roku 9–9,5 tys. zł. Obecnie ceny i koszty instalacji takiego poidelka mogą się różnić – zastrzega Mikołaj Czerwiński z biura prasowego Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Koszt dostawy i montażu poidelka pokrywany jest ze środków gminy Wrocław.

Woda z poidelka a z łazienki

Woda z kranu, która płynie w zwykłych umywalkach, pochodzi z tego samego źródła wodociągowego, co woda w poidelkach i musi spełniać te same normy jakościowe określone przez prawo, aby była bezpieczna do picia.

Poidelka są jednak zaprojektowane z myślą o minimalizacji ryzyka zanieczyszczenia wody, często mają specjalne konstrukcje, które zapobiegają bezpośredniemu kontaktowi ust z wodą, co może ograniczyć rozprzestrzenianie się bakterii. Dodatkowo, poidelka są wykonane z trwałych materiałów,

które ułatwiają utrzymanie czystości, i mogą być wyposażone w dodatkowe filtry, które poprawiają smak wody.

– Dzięki tym cechom, poidelka stanowią nowoczesne i proekologiczne rozwiązanie – tłumaczy Czerwiński.

We Wrocławiu, w ramach programu Wrocławska Kranówka, instalacja poidelek w szkołach ma na celu promowanie zdrowych nawyków picia wody wśród uczniów i redukcję zużycia plastiku poprzez ograniczenie korzystania z jednorazowych butelek.

Jak zgłosić się do programu?

Wszystkie szkoły we Wrocławiu mają możliwość uczestnictwa w programie Wrocławska Kranówka i mogą wyrazić swoje zainteresowanie udziałem. Najważniejsze kryteria to:

- placówka oświatowa powinna być zaopatrywana w wodę przez spółkę MPWiK,
- duża liczba uczniów,
- profil szkoły – priorytet mają placówki o profilu sportowym.

➤ **Lista wszystkich 42 szkół i regulamin programu:** wroclawska-kranowka.pl

ZDUM WROCŁAW

Wyspa Opatowicka dostępna przez śluzę jesienią

Dodatkowe zabezpieczenia chroniące dzieci już uzgodnione i do końca wakacji Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu ogłosi przetarg na wykonawcę. Po jego rozstrzygnięciu prace zajmą kilka tygodni. I znów z Opatowic będzie można po śluzie przejść na wyspę.

Redakcja

Pierwotnie zakładano uruchomienie przejścia w ciągu wakacji. – Względem bezpieczeństwa wpłynęły jednak na opóźnienie. Urząd Miejski Wrocławia i Wody Polskie muszą wprowadzić takie zabezpieczenia, które sprawią, że również najmłodszy potencjalni użytkownicy przejścia będą absolutnie bezpieczni w czasie korzystania ze śluzy – tłumaczy Tomasz Sikora z biura prasowego Urzędu Miejskiego Wrocławia.

To wydłużyło proces. Przed wejściem na koronę obiektu zamontowane zostaną więc urządzenia regulujące i zarządzające dostę-

pem do tej infrastruktury, które będą sterowane przez uprawnione osoby obsługujące śluzę. Będzie elektryczna blokada, która automatycznie zablokuje wejście na teren śluzy, gdy wrota będą otwarte. Będzie też światło zielone, gdy ze śluzy piesi będą mogli korzystać.

Dokumentacja opracowana przez ZDiUM Wrocław zostanie teraz zweryfikowana przez spółkę Wody Polskie i Oficera Rzecznego. Po uzgodnieniu z Wodami Polskimi (Wody Polskie właśnie opiniują technicznie te założenia, a Oficer Reczny już je zaakceptował) przed końcem wakacji ZDiUM ogłosi przetarg

na realizację tych prac. Ich wykonanie powinno potrwać kilka tygodni.

– Chcemy, aby to unikatowe rozwiązanie komunikacyjne na mapie Wrocławia, które udało się przywrócić dzięki porozumieniu z Wodami Polskimi, było bezpieczne dla pieszych, rowerzystów, pracowników śluzy, jak i jednostek, które w tym miejscu przepływają Odrą – podkreśla Tomasz Staruchowicz, dyrektor ZDiUM Wrocław.

Na czas śluzowania jednostek pływających, które trwa około 10 minut, przejście będzie zamknięte dla ruchu pieszego.

GRZEGORZ RAJTER

Korytarz na śluzie Opatowice na Odrze będzie miał ok. 1,4 m szerokości

Od 10.08 autobusy zmieniają kurs

Rusza remont ul. Dolnobrzejskiej na odcinku od Średzkiej do Krępickiej, co wymusza zmiany w kursowaniu autobusów linii 137, 138, 937, 938, 948 i 958. Od poniedziałku 3.08 będą one omijać remontowaną drogę jadąc ul. Zajazdową.

MPK na mecze Śląska

Na Tarczyński Arenie dwa duże wydarzenia piłkarskie – w czwartek 1 sierpnia WKS podejmuje Rigę FC w ramach europejskich rozgrywek Ligi Konferencji, a w niedzielę rozgrywa ligowy mecz z Radomiakiem Radom. Miasto dla kibiców uruchamia dodatkowe połączenia.

Czwartkowy mecz z Rigą rozpoczyna się o godz. 20.30. Specjalna linia tramwajowa T1 kursować będzie w godz. 18.30–19.50 co 10 minut na trasie: Dworzec Główny – pl. Wróblewskiego – Kazimierza Wielkiego – Nowy Świat – pl. Jana Pawła II – Legnicka – Tarczyński Arena (Królewiecka). Po wrót z meczu ułatwią autobusy S1 kursujące co około 5 minut (od ok. godziny 22.30) na trasie: Tarczyński Arena (Królewiecka) – Legnicka – pl. Jana Pawła II – Kazimierza Wielkiego – Podwale – Dworcowa – Dworzec Główny (Dworcowa). Autobus S2 odwozić będzie z pętli Pilczyce przez Nowy Dwór na Dworzec Główny.

Tramwaje T1 mają jeździć co 3–6 minut trasą: Tarczyński Arena (Królewiecka) – Długa – pl. Bema – Wyszyńskiego – most Pokoju – pl. Dominikański – Dworzec Główny. Tramwaje T2 pojadą z Leśnicy przez Tarczyński Arena (Lotnicza), pl. Jana Pawła II do Galerii Dominikańskiej.

Na mecz Śląska z Radomiakiem w niedzielę również dojedziemy tramwajem T1 kursującym taką samą trasą jak w czwartek. Będzie on kursował od 15 do 16.50. Powrót będzie możliwy autobusem specjalnym S1 i S2, który odwozić będzie od ok. godz. 19.30. Od tej godziny kursować będzie również tramwaj T1 i T2, których trasa jest taka sama jak po meczu z Rigą.

Budowa TAT-u na Jagodno na półmetku!

Budowa wydzielonej trasy dla komunikacji miejskiej na Jagodno jest już na półmetku. Właśnie trwają prace na wlocie w ul. Lutosławskiego, ale już gotowy jest wjazd w Terenową. Jeszcze w wakacje ma się rozpocząć budowa pętli na wysokości ul. Kajdasza.

■ Bartosz Chochołowski

Wrocławskie Inwestycje – miejska spółka odpowiedzialna za przedsięwzięcie – raportują stan prac. Co zostało już zrobione?

- od Świeradowskiej do ronda i od ronda do Lutosławskiego wykonano dwie warstwy podbudowy bitumicznej i warstwę wyrównującą,
- wlot w ul. Terenową wykonany jest już „na gotowo” łącznie z warstwą ścierną i oznakowaniem poziomym (tymczasowym),
- na odcinku od ul. Lutosławskiego do 100 m przed ul. Kopycińskiego wykonana jest podbudowa betonowa i warstwa podbudowy z betonu asfaltowego,
- na wjeździe w Lutosławskiego w rejonie wlotu wykonano już wydzielony prawoskręt oraz roboty sieciowe,
- częściowo gotowe są nowe perony przystankowe,
- od Kopycińskiego do skrzyżo-

Koszt budowy buspasa to ponad 42 mln zł, z czego około 40 mln zł pochodzi z programu „Polski Ład”

wania z Kajdasza wykonano korytowanie,

- w wakacje planowane rozpoczęcie robót w rejonie pętli przy Kajdasza,
- wraz z robotami drogowymi wyprzedzająco układana jest kanalizacja deszczowa. Obecnie gotowa jest do Kajdasza z przerwami na wloty.

Miasto zdecydowało się na budowę buspasa, bowiem wydzielona, wolna od korków trasa autobusowa rozwiąże wiele problemów

komunikacyjnych osiedla – dojazd do centrum stanie się zdecydowanie szybszy.

Docelowo ma powstać tramwaj na Jagodno, ale przeszkodą jest linia kolejowa nr 285, z którą muszą przeciąć się tory tramwajowe. Było to niemożliwe do ubiegłorocznych wyborów parlamentarnych. Premier Donald Tusk obiecał stworzenie przepisów umożliwiających krzyżowanie się torowisk i rzeczywiście zajmuje się tym resort infrastruktury.

Przepisy mają wejść w życie jesienią tego roku. Wrocław nie czekając, aż przygotowywane rozporządzenie zacznie obowiązywać, ogłosił przetarg na projekt tramwaju oraz rozbudowy o kolejne pasy ruchu ul. Buforowej. Zadaaniem projektanta będzie stworzenie w porozumieniu z PKP Polskimi Liniami Kolejowymi krzyżówki kolejowo-tramwajowej w oparciu o nowe przepisy.

Budowa buspasa ma potrwać do wiosny przyszłego roku.

Koniec utrudnień dla kierowców na AWW

Można już jeździć aleją Wielkiej Wyspy bez utrudnień. Trwają jeszcze drobne prace wykończeniowe i porządkowe, ale to już kosmetyka. MPWiK będzie jeszcze w te wakacje kontynuować prace przy rurociągu, ale zapowiada, że nie będzie już całkiem zamykać trasy.

Skrzyżowanie alei Wielkiej Wyspy z ul. Mickiewicza i al. Paderewskiego

■ Bartosz Chochołowski

To był ostatni trudny moment dla kierowców związany z budową alei Wielkiej Wyspy. Na jej krańcu, na skrzyżowaniu z Mickiewicza i Paderewskiego, drogowcy ułożyli docelową warstwę asfaltu. Czekali z tym, aż MPWiK będzie miało odpowiednie warunki pogodowe do wymiany rurociągu, co wiązało się z rozkopaniem części ulicy. Gdy spece od kanalizacji uporali się z tym zadaniem, drogowcy ponownie zamknęli skrzyżowanie, aby nadać ulicom ostateczny kształt.

Skrzyżowanie alei Wielkiej Wyspy z Mickiewicza i Paderewskiego jest

już otwarte. Dla kierowców to już koniec zmian organizacji ruchu.

Aleja to przede wszystkim nowe połączenie Wielkiej Wyspy z Przedmieściem Oławskim i Tarnogajem. Dojazd do Olszewskiego z Armii Krajowej czy Krakowskiej zajmuje teraz kilka minut. 3,5 km nowej drogi biegnie dwoma mostami: Na Wilczym Kącie oraz bardziej imponującym – 700-metrowym – Olimpijskim. Powstała sieć dróg rowerowych oraz przybyło tysiąc drzew i 50 tys. krzewów. Wcześniej jedyna trasa wiodła przez plac Społeczny, most Grunwaldzki i most Zwierzyniecki. Nawet poza godzinami szczytu podróż trwała kilkadziesiąt minut.

TBS remontuje mieszkańcom balkony, drzwi i plac

W lipcu rozpoczął się największy tegoroczny remont wrocławskiego TBS. Aż 115 balkonów przylegających do budynków na Leśnicy (ul. Dolnobrzeska i ul. Prochowska) oraz na Zakrzowie (ul. Kasztelańska) zostanie gruntownie odnowionych. Jeszcze w wakacje remont przejdzie plac zabaw na Nowych Żernikach. Co jeszcze?

Redakcja

– Mieszkańcy z tych budynków wskazywali nam, że remonty balkonów są już bardzo potrzebne. Dlatego zdecydowaliśmy, że wykonamy kompleksową przebudowę. Tak, aby balkony w nowej odsłonie służyły mieszkańcom w dobrym stanie przez wiele lat – tłumaczy Łukasz Maślanka z TBS Wrocław.

Istniejące posadzki oraz izolacje zostaną skute, a następnie wykonane od nowa. Powstaną przepusty dla rur oraz kratki ściekowe, aby uchronić balkony przed zbieraniem się deszczówki. Stare, wysłużone kafle zastąpi nawierzchnia żywiczna, która ma właściwości antypoślizgowe. Taki materiał jest trwalszy i bardziej odporny na uszkodzenia lub wpływ warunków atmosferycznych niż ceramika.

Po miesiącu prac, remont balkonów w budynkach TBS Wrocław przy ul. Kasztelańskiej jest już na półmetku. Z kolei w budynkach TBS-u na Leśnicy prace remontowe na balkonach ruszą z początkiem sierpnia.

Bezpieczniejszy plac zabaw

W sierpniu rozpocznie się też remont placu zabaw, który znajduje

Trwa remont balkonów na Zakrzowie, a lada dzień robotnicy pojawią się na placu zabaw na Nowych Żernikach

się na patio budynku spółki na Nowych Żernikach. Zniknie nawierzchnia z piasku, a zastąpi ją podłoże syntetyczne, które działa amortyzująco. W ramach remontu TBS Wrocław odnowi też trawnik na placu zabaw.

Prace potrwać do końca sierpnia. – Mieszkańcy naszego budynku, ale też sąsiedzi z osiedla Nowe Żerniki, których dzieci korzystają z pla-

cu zabaw, wskazywali nam, że to miejsce wymaga odnowienia. Takie wskazówki są dla nas bardzo ważne, dlatego ruszamy z remontem. I już wkrótce najmłodszy mieszkańcy dostaną bezpieczne miejsce do zabawy – deklaruje Łukasz Maślanka.

Wymiana drzwi

Ostatni duży wakacyjny remont wrocławskiego TBS to wymiana

drzwi wejściowych do budynków na Psim Polu (ul. Zielna 4-22, ul. Zielna 4A-4D) oraz na Leśnicy (ul. Dolnobrzeska 24-28, ul. Brzezińska 13-29). To również będą prace wychodzące na przeciw oczekiwaniom i zgłoszeniom tamtejszych mieszkańców. – W budynkach przy ul. Zielnej

zamontujemy nowe drzwi wejściowe oraz drzwi w wiatrołapach. Natomiast w Leśnicy mieszkańcy zyskają 10 nowych drzwi wejściowych do budynków, w których mieszkają – wylicza Maślanka.

Wymiana potrwa do końca września. Aby zmniejszyć utrudnienia, prace będą prowadzone od poniedziałku do soboty, a zadaniami najbardziej uciążliwymi wykonawca zajmie się do godz. 15.30.

Masz pomysł, co zmienić?

W każdą środę w godz. 16.30-17.30 w biurze spółki przy ulicy Przbyszewskiego 102-104 na mieszkańców TBS Wrocław czeka prezes Wojciech Adamski wraz z pracownikami. Na dyżurach można zgłosić pomysły na remont lub uzupełnienie infrastruktury na osiedlach lub załatwić sprawy związane z najmem mieszkania.

Na jednym ze spotkań mieszkańcy zgłosili, że na Leśnicy trzeba wyremontować kolejne balkony. I ten pomysł będzie analizowany przy tworzeniu planu remontowego na rok 2025.

Umowa podpisana! Powstanie ważne centrum

Umowa na budowę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla Osób ze Spektrum Autyzmu podpisana. Za 20 miesięcy Wrocław zyska niezwykłą placówkę. Koszt inwestycji to ponad 13 mln zł.

Redakcja

Wkrótce rozpoczną się prace związane z budową Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla Osób ze Spektrum Autyzmu przy ul. Morawskiej 14a. Miasto podpisało właśnie umowę z firmą, która wybuduje nowoczesną placówkę. Będzie to jedno z pierwszych tego typu miejsc w Polsce.

Budynek przeznaczony będzie dla 20 dorosłych osób ze spektrum autyzmu, z czego 5 z nich będzie mogło korzystać z całodobowej opieki. Podzielony zostanie na część dzienną i nocną. W części dziennej znajdą się: sale terapeutyczne (socjoterapii oraz fizjoterapii), świetlica pełniąca funkcję jadalni, 5

pracowni warsztatowych, gabinet lekarski i psychoterapii oraz sala wyciszeń, a także pomieszczenia techniczne. Część nocna przeznaczona jest dla 5 osób i obejmuje: 5 pokoi sypialnych z łazienkami dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, salon z aneksem kuchennym oraz pralnię i magazyn. Inwestycję zrealizuje Przedsiębiorstwo Inżynieryjne ERA S.A. z Wrocławia, które wyceńiło prace na ponad 13,4 mln zł.

– Udało się wybrać wykonawcę, który teraz przystąpi do realizacji naszego projektu. Samo przygotowanie dokumentacji wykonawczej powinno potrwać około 5 miesięcy. Kolejnym krokiem będzie budowa tego nowoczesnego ośrodka.

Wykonawca wybuduje też nowy układ drogowy w postaci łącznika pomiędzy ulicami Morawską i Serbską wraz z odwodnieniem i oświetleniem, który nie tylko ułatwi dojazd do placówki, ale też wpisuje się w oczekiwania mieszkańców. Ta inwestycja realizowana w bezpośrednim sąsiedztwie Centrum Kultury Agora finalnie uporządkuje przestrzeń w tej części osiedla – podkreśla Jolanta Wnęk, dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich we Wrocławiu.

Przy opracowaniu koncepcji dla placówki miasto korzystało z wiedzy i doświadczenia Dolnośląskiego Stowarzyszenia na rzecz Autyzmu, które od 30 lat wspiera osoby z tym schorzeniem.

Koncepcja projektu Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy Morawskiej

Wrocław jest nowym centrum w środku Europy

– Dzisiaj w Europie to regiony i miasta decydują o współpracy, formach współdziałania między państwami i narodami. Wrocław jest takim nowym regionalnym centrum w Europie – podkreśla Martin Kremer, Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu, w rozmowie z Tomaszem Wysockim

Chciałem zaproponować takie założenie. Gdyby przyjąć, że miasto Aleksandria ze swoją przeszłością sięgającą starożytności to nobliwa kobieta, to tysiącletni Wrocław można by uznać za mężczyznę w sile wieku. Jak pan by go scharakteryzował?

A dlaczego za mężczyznę? W łacinie mówi się Wratislavia, czyli jest kobietą, a niemieckie Breslau ma rodzajnik „das” odpowiedni dla rodzaju nijakiego.

Zgoda. Przyjmijmy więc, że to po prostu osoba dorosła, w sile wieku. Co można o niej powiedzieć?

Dynamiczna, mocna, ciekawa, optymistyczna i przyjacielska. To partner, o którym można powiedzieć: prawdziwy Europejczyk lub sympatyczna Europejka. Bardzo atrakcyjna, bo to miasto przyciąga i turystów, i inwestorów. Mówię o tym z perspektywy Niemiec.

Dbająca o przeszłość?

Wrocław to dla mnie nowy mikś, nowe miasto. Odniesienia, porównania do przeszłości są interesujące, ale to nie wszystko.

Ważne jest przede wszystkim nowe zainteresowanie przeszłością Wrocławia u młodych wrocławian. To jest fascynujące, że badają historię, na przykład budynku konsulat. Najpierw bywałem skrupowany pytaniami dotyczącymi funkcjonowania w tym miejscu komendy Hitlerjugend pod koniec II wojny. Teraz już akceptuję takie sytuacje: to fragment historii, która sięga czasów piastowskich i po prostu odpowiadam na pytania.

Ale takie odkrycie może być interesujące także dla młodego pokolenia w Niemczech. Na szczęście historia w tej części regionu może nas teraz łączyć.

Pod jakim względem dzisiaj to miejsce jest atrakcyjne dla Niemców?

Dzisiaj Wrocław to metropolia, nowe centrum w środku Europy.

Martin Kremer jest Konsulem Generalnym Niemiec we Wrocławiu od sierpnia 2022 roku

Wiele osób spotyka się tutaj. Dobrze tu się żyje, na poziomie porównywalnym z Berlinem. Oczywiście, Wrocław jest może trochę mniejszy, lecz jakość życia jest prawdopodobnie znacznie lepsza niż w stolicy Niemiec. Co ważne, to miasto oferuje dobre warunki życia dla obcokrajowców. No i jesteśmy w Polsce, lecz blisko do Niemiec.

Warto po prostu przyjechać do tego atrakcyjnego i przyjaznego miasta i tu inwestować, czyli jest interesujące

pod względem biznesowym. Niemiecy dziennikarze pytają mnie czasem: jak to jest możliwe, że Wrocław jest tak atrakcyjny dla niemieckich inwestorów. Często odczytuję to w kontekście obaw, że Polska jest bardziej atrakcyjna i dlatego niemieckie firmy uciekają do Wrocławia. Moja odpowiedź brzmi: To jest rezultat tego, że mamy tradycję inwestowania we Wrocławiu. Nasze firmy mają tutaj nowe, wspaniałe kadry, rozwijają się, a Wrocław wyrósł na centrum innowacji. Krótko mówiąc: rzeczywiście, konkurencja ze strony Wrocławia jest silna.

Jak wejście Polski do UE wpłynęło na Wrocław? Jakie korzyści Niemcy mają z tego, że Wrocław jest w Unii Europejskiej?

W Niemczech postrzegamy wielkie rozszerzenie Unii Europejskiej 20 lat temu, jako „moment europejskiego szczęścia”.

Po rozszerzeniu Unii Europejskiej nastąpiło otwarcie granic. To kluczowe dla lepszych kontaktów, możliwości spotkań, wspólnych projektów, to oznacza stałe zaproszenie dla wszystkich inwestorów. Bez UE nie byłoby to możliwe. I odwrotnie, mamy wrażenie, że Wrocław inwestuje

w tej perspektywie bardzo celowo i konsekwentnie.

Przed wszystkim obserwuję, że pojawiła się fascynująca nowa polsko-niemiecka normalność. Nasze relacje tutaj, na miejscu, są bardzo silne i stabilne. To pokazuje, że w Europie to regiony i miasta decydują o współpracy, formach współdziałania między państwami i narodami. Wrocław jest takim nowym regionalnym centrum w Europie.

Niedawno, 26 czerwca, razem z premierem Saksonii Michaeliem Kretschmerem, prezydentem

miasta Wrocławia, panem wojewodą i marszałkiem świętowaliśmy 25 lat partnerstwa pomiędzy Dolnym Śląskiem i Saksonią. Widać dużą przyszłość dla regionu w sektorze innowacji i produkcji półprzewodników.

Nasza praca w konsulacie jest inna niż przed wejściem Polski do UE. Dzisiaj zdecydowanie to nie jest tylko miasto z niemiecką przeszłością. To jest wielkie nowe centrum w regionie, co było możliwe tylko dzięki wejściu Polski do Unii.

Decyzja o rozszerzeniu Unii nie była tylko niezwykle ważnym symbolicznym gestem, ale także bardzo praktycznym i pragmatycznym rozwiązaniem i dostrzegamy tego imponujące efekty na poziomie ekonomicznym, politycznym, kulturowym, lecz i ludzkim. Ten ostatni aspekt jest dla mnie osobiście szczególnie ważny, bowiem szacunek buduje się zawsze tylko przez zbliżenie kultury i znajomości z perspektywy ludzi żyjących w danym miejscu.

Ma pan swoje ulubione miejsca we Wrocławiu?

Bardzo lubię spacerować brzegami Odry albo przez Rynek do konsulat, albo wzdłuż fosy miejskiej. I to jest dla mnie za każdym razem prawdziwa przyjemność. A moim ulubionym miejscem w pobliżu Wrocławia jest Pałac Brzeźno – prawdziwa zabytkowa perła Dolnego Śląska.

Nasze firmy mają tutaj nowe, wspaniałe kadry, rozwijają się, a Wrocław wyrósł na centrum innowacji. Krótko mówiąc: konkurencja ze strony Wrocławia jest silna

Podczas Dnia Paszportu 2024 można było poznać kraje, które we Wrocławiu mają swoich konsulów

Miasto zaczyna sprawdzać jakość wody w Odrze

Technologia może działać wiele. Wrocławscy urzędnicy w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców rozpoczęli zdalne monitorowanie parametrów czystości wody w Odrze.

Redakcja

Rosnąca świadomość na temat wpływu środowiska na jakość życia sprawia, że kwestia czystości wody staje się coraz bardziej istotna dla wielu z nas. Wszyscy pamiętamy katastrofę ekologiczną na Odrze sprzed dwóch lat. Na początku sierpnia w 2022 roku członkowie Polskiego Związku Wędkarskiego poinformowali o wyłowieniu z Odry między Ratowicami a Jazem Opatowice ponad tony martwych ryb. Potem okazało się, że to efekt zakwitów toksycznych glonów, czyli tzw. złotych alg, które dotarły też do Wrocławia. Ta sytuacja pokazała, że zbyt późno podjęte działania prewencyjne mogą przynieść ogromne straty nie tylko dla samej rzeki i jej ekosystemu, ale też dla połączonych z nią innych zbiorników wodnych.

Prewencja i monitoring

Wprowadzenie we Wrocławiu zdalnego monitorowania parametrów czystości wody w Odrze

Żółte bojki pojawiły się w dwóch miejscach na Odrze; jedną zainstalowano przy bulwarze im. Kaczyńskich

ma na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości. Stały monitoring parametrów wody, takich jak: tlen rozpuszczony, przewodność, wysokość pH, temperatura, pozwoli na szybkie wykrywanie niepokojących zmian w jakości wody. Dzięki temu możliwe będzie podjęcie natychmiastowych działań zapobiegawczych, zanim dojdzie do degradacji środowiska wodnego.

Wykorzystanie technologii

W 2023 r. podczas Dni Odry zwodowano w okolicy bulwaru Lecha i Marii Kaczyńskich wodną bojkę analityczną. Urządzenie wraz z towarzyszącą mu aplikacją było testowane ponad trzy miesiące.

– Zdalne i dostarczane w czasie rzeczywistym kluczowe in-

formacje o stanie wody w rzece pomogły służbom miejskim na bieżąco monitorować jej stan. Dodatkowo w ramach projektu badawczego dane zbierane przez urządzenie były porównywane z danymi z laboratoriów pobierających próbki z Odry. Wyniki pomiarowe z obydwu źródeł były tożsame – wyjaśnia Robert Bednarski, dyrektor ds. SmartCity w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

W ramach projektu wdrożeniowego wodne bojki analityczne zainstalowane 26 lipca będą badać parametry czystości wody w dwóch miejscach na Odrze, co przyczyni się do jeszcze dokładniejszej analizy dostarczanych danych i do skuteczniejszej reakcji w przypadku zagrożenia kolejną klęską ekologiczną.

– Nasze zaawansowane bojki analityczne pozwalają na bieżąco monitorować kluczowe parametry jakości wody, co jest niezbędne do szybkiego reagowania na wszelkie zagrożenia. Dzięki zastosowaniu najnowszych technologii IoT możemy dostarczać dane w czasie rzeczywistym, co znacząco zwiększa efektywność działań prewencyjnych i ochronnych – mówi Piotr Biały, dyrektor Sprzedaży Rynku Smart City & IoT T-Mobile Business Solutions.

Do oglądania na wroclaw.pl

Przez pierwszy tydzień bojki będą kalibrowane, potem dane z nich przekazywane co godzinę w czasie rzeczywistym na specjalną platformę zliczeniową. Następnie będą udostępniane na portalu www.wroclaw.pl. Wszystkie wskaźniki będą prezentowane na łatwej do zrozumienia kolorowej skali. Dzięki temu każdy będzie mógł na bieżąco sprawdzić poziom zasolenia, pH czy natlenienie wody.

Pierwszy w Polsce taki Maraton na Rolkach Tyłem

Umiesz i lubisz jeździć na rolkach? Chcesz się zabawić, a jednocześnie pomóc? Podejmij wyzwanie i dołącz do pierwszego w Polsce Maratonu na Rolkach Tyłem. Tegoroczne charytatywne wyzwanie Fundacji WyrolujMY to uzbieranie 15 tys. zł na potrzeby dwóch wrocławskich ośrodków psychiatrii młodzieżowej.

Anna Aleksandrowicz

Przy pierwszym wyzwaniu uczestnicy mieli przejechać 10 km tyłem i się udało. Teraz ma to być dystans maratoński: 42 km. „Czy zwariowaliśmy? Może trochę, ale spokojnie, każdy da radę: młodszy, starszy, rolkowe dziki i ci, którzy dopiero zaczęli swoją przygodę z rolkami” – zapewniają w opisie wydarzenia na Facebooku organizatorzy ze stowarzyszenia WyrolujMY.

I tłumaczą, że w ich wydarzeniach zawsze chodziło o integrację, dobrą zabawę i pokonywanie własnych barier, a nie rywalizację. Maraton jest drużynowy, więc można dobrać się w grupy

o dowolnej liczbie osób i wspólnie przejechać 42,195 km. „Zapisujecie się w 6 osób? Każdy z Was robi około 7 km. Jedno z Was nie daje rady? Ktoś inny z drużyny nadrabia. A może jesteś absolutnym kozakiem i bierzesz cały maraton na klatę solo?” – przyznacie, że trudno się oprzeć tak entuzjastycznej ofercie.

Celem zbiórki jest 15 tys. zł na sprzęt i materiały wspierające terapię zajęciową i edukacyjną Oddziału Dziennego Psychiatrycznego Rehabilitacyjnego dla Dzieci i Młodzieży oraz XII Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży WSS im. Gromkowskiego. Zapisy: wroclaw.news/wyrolujmy-maraton.

Czas maratonu: niedziela 11.08, godz. 11, miejsce: Tor Wrotański WCT Spartan, ul. Sukielicka, Wrocław

MikroWakacje: multum wydarzeń!

Będzie zielono, smacznie, modnie i sąsiedzko. A nawet fantastycznie! Bo jak inaczej opisać pokaz... latających smoków? Choć przesilenie letnie wypada w czerwcu, dla programu Mikrogranty to sierpień jest miesiącem kulminacji projektowych atrakcji. I nieważne, że wraz z nim kończą się wakacje – niejedna inicjatywa zaprosi nas jeszcze we wrześniu, bo do tego czasu mogą być realizowane zwycięskie propozycje II naboru w 2024 roku.

Redakcja

Całe kalendarzowe lato z Mikrograntami to wydarzenia z zakresu animacji, sztuki i rekreacji, których wybrane przykłady opisujemy poniżej. Poznajcie wiodące tematy w każdej z trzech ścieżek programu: dla osób fizycznych i grup nieformalnych, organizacji pozarządowych i młodzieży.

Na zielono

Tak zwany nabór letni to doskonała okazja do działań plenerowych i cieszenia się soczystą zielenią przyrody wokół. To czas, kiedy chętnie „**Idziemy w naturę**” – jak głosi tytuł projektu Julii Reznik, zapraszającej na międzykulturowe (skierowane do dzieci polskich, ukraińskich i romskich) warsztaty przyrodnicze na Brochowie i Jagodnie. Gra terenowa w parku Brochowskim udowodni, że zieleń to najlepszy plac zabaw, w planie są też warsztaty o zapylaczach oraz z wykorzystaniem sprzętu arborystycznego. Z kolei północne obszary atrakcyjne przyrodniczo – czyli teren wzdłuż Widawy – przybliży nam „**Słowiańskimi klimatami**” grupa Zawidawskie Wiedźmy. W cyklu warsztatów i spacerów poznamy rodzime zioła, wypleciemy wianki i, jak w poprzednim projekcie, lepiej poznamy pszczoły i inne owady zapylające kwietne łąki.

Modnie i eko

Ekologia w obszarze mody jest obecna w różnych odsłonach w każdej ścieżce programu. Realizatorka Anastasia Soliarska powróciła wraz ze swoją mamą Iryną z drugą odsłoną projektu „**ArtTrop**”.

Tym razem panie wcielią się w rolę stylistek, a także nauczą nas przerabiać swoje ubrania, np. zakrywając plamy oryginalnymi nadrukami z drewnianych matryc, tradycyjnych wśród kultur śród-

kroju i nadruków termotransferowych. Pracować będziemy na wcześniej zebranej odzieży używanej.

Smacznie i sąsiedzko

Są też pomysły, które cieszą się powodzeniem w każdym kolejnym naborze, jak spotkania przy wspólnym stole! Oprócz

się na wszystkich pięciu zmysłach. Poznając jedzenie przez ich przyrząd, z pewnością rozsmakujemy się jeszcze bardziej!

Śladami pamięci i wyobraźni

Uwagę przykuwają też projekty sięgające albo w głąb przeszłości, albo puszczające wodze fantazji. Do pierwszej kategorii należą

pamiątkami, takimi jak: zdjęcia czy wycinki z gazet. Planowane są też dwa spacer-y z przewodnikiem, ożywające historię. Podobnie stanie się w projekcie „**Sztuka pamięci. Tu przeplata się przeszłość z przyszłością**” Stowarzyszenia Nasze Prace. Motywem przewodnim projektu jest niezwykła pamiątka, czyli odpis pamiętnika włoskiego jeńcy, który przebywał w czasie II wojny światowej w Praczech Odrzańskich. Stanowi on inspirację dla szeregu wydarzeń: od warsztatów kaligrafii i tworzenia kapsuły czasu, po spacer architektoniczno-

swych sił w fechtunku i weźmiemy udział w małej grze terenowej. W tym wypadku nie zabraknie też wątku fantastycznego, organizatorzy zapraszają bowiem na... pokaz latających smoków.

Dla mikrouczestników

Wreszcie, nie zabraknie też atrakcji dla najmłodszych mieszkańców i mieszkanki Wrocławia. W ścieżce dla osób fizycznych i grup nieformalnych zwyciężyły aż dwie propozycje, które zachęcają do kreatywności i zdrowo spędzonego czasu ze swoimi dziećmi.

Dla tych naj-

Nieco starsze dzieci – od 1 do 4 lat – organizatorzy zapraszają wraz z opiekunami na projekt debiutującej w programie Justyny Kubec. „**LATO w Parku na Niskich Łąkach. Warsztaty artystyczno-przyrodnicze dla najmłodszych**” to cztery zajęcia w sierpniowe poniedziałki i środy, których tytuły układają się w nazwę trwającej właśnie pory roku. W ich programie m.in. zabawa w cukiernię z pomocą mas sensorycznych oraz naturalna drukarka, czyli odbijanie liści i kwiatów na materiale.

Jak dołączyć?

Wszystkie wydarzenia realizowane w ramach programu Mikrogranty są bezpłatne, jednak na wiele z nich obowiązują zapisy prowadzone w różnej formie: przez formularz internetowy, mejl lub telefon. Wydarzenia są też otwarte dla wszystkich. Bez względu na narodowość – a w dodatku wiele projektów oferuje wsparcie w tłumaczeniach, najczęściej na język ukraiński. Bez względu na wiek – często spotykamy się w ramach międzykulturowej integracji, jednak istnieją wydarzenia skierowane do danej grupy, np. młodzieży lub osób w wieku senioralnym. Bez względu na poziom umiejętności – wydarzenia w ramach Mikrograntów są po to, abyśmy wspólnie się czegoś nauczyli lub po prostu spędzili czas w sąsiedzkiej, miłej atmosferze.

Gdzie znaleźć wszystkie potrzebne informacje? Zajrzyjcie na strony internetowe: ścieżka dla osób fizycznych i grup nieformalnych: www.institutkultury.pl/mikrogranty; ścieżka dla NGO i nieformalnych grup młodzieżowych: www.fundacja-umbrella.org.pl/mikrogranty-młodzieżowe. Znajdują się też na mediach społecznościowych www.facebook.com/mikrogranty. Dowiedzieć się też tam o pozostałych, równie ciekawych projektach realizowanych w ramach letniego naboru. A osoby chcące dołączyć do programu w roli realizatorów i realizatorek swoich pomysłów mogą wziąć udział w następnym naborze, który odbędzie się już od 1 do 15 września.

Opracowała Marta Konieczna

WYDARZENIA

Idziemy w naturę. Międzykulturowe warsztaty przyrodnicze

- **3.08, godz. 10-13** | Leć w kulki dla zapylaczy (warsztaty przyrodnicze), park Brochowski
- **17.08, godz. 10-13** | Najstarsze drzewa Brochowa (warsztaty przyrodnicze), park Brochowski

zapisy: smart.child.in.wro@gmail.com

Słowiańskie klimaty nad Widawą. Cykl warsztatów i spacerów

- **3.08, godz. 11** | „Święte zioła Słowian” warsztaty Słowiańskie Kadzidla, CAL Psie Pole
- **17.08, godz. 11** | „Słowiański Krąg” warsztaty pleceniawianków, wały nad Widawą, a w razie niepogody CAL Psie Pole

zapisy: <https://bit.ly/slowianskieklimaty>

Art Trop po nitce do kłębka. Nie wyrzucaj, przerabiaj!

- **10.08, godz. 14-18** | Warsztaty śródziemnomorskiego zdobienia tkanin, Infopunkt Nadodrza, łokietka 5
- **17.08, godz. 14-18** | Przeróbka zniszczonych tekstyliów na ubranka dla pupili, Infopunkt Nadodrza, łokietka 5
- **24.08, godz. 14-18** | Warsztaty barwienia i zdobienia ubrań, Infopunkt Nadodrza, łokietka 5
- **25.08, godz. 15-18** | Finał: Spotkanie „Pogaduszki o recyklingu” i swap ubraniowy, Infopunkt Nadodrza, łokietka 5

zapisy: bit.ly/ArtTrop_warsztaty_zapisy

Moda w obiegu

- **14.09, godz. 14-17** | Wykład i swap ubraniowy, skwer św. o. Damiana de Veuster

wydarzenie otwarte

Twórcze Upcyklingowe Przemiany – Ożyw Swoją Szafę i Wspieraj Zrównoważoną Modę

- **12.08, godz. 17-19 oraz 18.08, godz. 12-14** | Zbiórka odzieży, Szańce Wyobraźni, ul. Na Szańcach 14/2, siedziba Rady Osiedla Olbina
- **24.08, godz. 11-15, 25.08, godz. 11-15 oraz 31.08, godz. 11-15 oraz 1.09, godz. 11-15** | Warsztaty, Szańce Wyobraźni ul. Na Szańcach 14/2, siedziba Rady Osiedla Olbina

zapisy: stowarzyszenietoomanyhobbies@gmail.com

- **15.09, godz. 12** | Pokaz mody, skwer Ludzi ze Znakiem P

wydarzenie otwarte

Kozia integracja

- **11.09, godz. 16** | Warsztaty kulinarne „Gotuj z Kozą”, CAL Kozanów – Dokerska 7D
- **14.09, godz. 11** | Gra terenowa „Zbawienie w lesie”, park Zachodni

wydarzenie otwarte

- **15.09, godz. 13** | Piknik „Kozą z kawką”, park Zachodni

wydarzenie otwarte

Ćwiczenia z jedzenia na Nadodrzu i Olbinie

- **1.08, godz. 17.30-19.30** | Warsztaty: Zmysł smaku, Klub Pod Kolumnami, plac św. Macieja 21
- **8.08, godz. 17.30-19.30** | Warsztaty: Zmysł węchu, Klub Pod Kolumnami, plac św. Macieja 21
- **22.08, godz. 17.30-19.30** | Warsztaty: Zmysł dotyku, Klub Pod Kolumnami, plac św. Macieja 21
- **29.08, godz. 17.30-19.30** | Warsztaty: Zmysł wzroku, Klub Pod Kolumnami, plac św. Macieja 21

zapisy na każde spotkanie osobno przez formularz:

<https://bit.ly/cwiczenia-z-jedzenia>

- **7.09, godz. 12.30-14.30** | Finał: spacer połączony z piknikiem, zmysł słuchu, zbiórka w parku Edyty Stein przy wejściu na plac zabaw

zapisy: <https://bit.ly/cwiczenia-z-jedzenia>

Między nami sąsiadami. Społeczna kronika Zakrzowa

- **28.07, godz. 17-19** | I spacer, ul. Księżycowa 1
- **4.08, godz. 17-19** | II spacer, ul. Księżycowa 1

zapisy: https://bit.ly/Między_nami_sąsiadami

- **4.08, godz. 11-14** | I „dyżur wspomnień”, Pawilon w parku Jedności
- **11.08, godz. 11-14** | II „dyżur wspomnień”, Pawilon w parku Jedności
- **18.08, godz. 11-14** | III „dyżur wspomnień”, Pawilon w parku Jedności

wydarzenie otwarte

- **7.09** | Finał, więcej informacji wkrótce

Sztuka pamięci. Tu przeplata się przeszłość z przyszłością

- **4.08, godz. 16-19** | Spacer historyczno-architektoniczny „Sztuka wokół nas” i minigra terenowa z niespodzianką, Kampus Pracze, Sieć Badawcza Łukasiewicz-Port, ul. Stabłowicka 147
- **11.08, godz. 11-14** | Rodzinne warsztaty malarskie w plenerze „Pamięć miejsc”, ogród za plebanią przy kościele pw. św. Anny na Praczech Odrzańskich, ul. Brodzka 163

- **1.09, godz. 12-15** | Warsztaty tworzenia kapsuły czasu „Podróż w czasie”, Eko Park na Stabłowicach, Parki ESK, ul. Starogajowa 100

- **8.09, godz. 16-19** | Warsztaty kaligraficzno-artystyczne „Kartka z pamiętnika”, CAL na Małicach, ul. Suwalska 11.

- **22.09, godz. 16.30-20.30** | Podwieczorek muzyczny „Razem w przyszłość”, występ zespołu Ines&Kamil Duo, aula Kampusu Pracze, Sieć Badawcza Łukasiewicz-Port, ul. Stabłowicka 147

zapisy: www.naszeprace.pl lub przez SMS +48 503 179 291

Średniowieczne Przedmieście

- **10.08, godz. 14-18** | Kiermasz średniowieczny z atrakcjami, Centrum na Przedmieściu ul. Prądzyskiego 39a

wydarzenie otwarte

Baby Yoga Club! Międzykulturowe warsztaty ruchowo-oddechowe dla rodziców z dziećmi (Grabiszyn-Grabiszynek)

- **18.08, godz. 11** | Wzmacnianie układu mięśniowego i nerwowego niemowląt, park Grabiszyński, polana przy kontenerze ESK
- **25.08, godz. 11** | Wzmacnianie więzi dziecka z rodzicem poprzez ćwiczenia, park Grabiszyński, polana przy kontenerze ESK
- **1.09 i 8.09, godz. 11** | Regeneracja po porodzie oraz wzmocnienie i elastycznienie ciała podczas opieki nad dzieckiem, park Grabiszyński, polana przy kontenerze ESK

zapisy: bit.ly/BabyYogaClub

LATO w parku na Niskich Łąkach. Warsztaty artystyczno-przyrodnicze dla najmłodszych

- **7.08, godz. 16.30-19.30** | I: Lody. Sensoryczna cukierenka, park Na Niskich Łąkach
- **14.08, godz. 16.30-19.30** | A: A teraz powiedz: seeeee! Pamiątka z wakacji we własnoręcznie stworzonej kwiatowej ramce, park Na Niskich Łąkach
- **21.08, godz. 16.30-19.30** | T: Teatr owadzi, park Na Niskich Łąkach
- **26.08, godz. 16.30 – 19.30** | O: Oława. Dom żab i czapli, park Na Niskich Łąkach

zapisy: www.bit.ly/latowparku

80. rocznica Powst. Warszawskiego we Wrocławiu

Oficjalne uroczystości 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego rozpoczyna się 1.08 o godz. 17 na wrocławskiej Promenadzie Staromiejskiej przy pomniku rotmistrza Pileckiego. Stamtąd nastąpi przejście na Rynek, gdzie Centrum Historii Zajezdnie i Urząd Miejski Wrocławia organizują widowisko artystyczne „Godzina w obrazach”. Przy kamieniczkach Jaś i Małgosia wystąpią w nim artyści z Młodzieżowej Akademii Musicalowej, Grupy Everest, a akompaniować im będzie orkiestra Silesian Art Collective. W środę 3.08 o godz. 13 rozpocznie się w Przejściu Dialogu (ul. Świdnicka 19) wykład Kamilli Jasińskiej z Instytutu Pamięi Narodowej „Z powstańczej Warszawy do wojennego Wrocławia. Warszawiaci w obozach pracy przymusowej w Breslau i okolicy”. Wstęp wolny.

Muzyczny Piknik Rodzinny na Powstańców Śl.

Akademia Pana Kleksa – to temat przewodni Muzycznego Pikniku Rodzinnego na Przystanku Rondo (Powstańców Śl.). Na plenerowej scenie zaśpiewa Nikola Warda. W niedzielę 4.08 przyjdzie z dziećmi. O godz. 17 rozpocznie się część rodzinna: koncert muzyki dla dzieci, zabawy z animatorką, a o godz. 18 – koncert muzyki rozrywkowej dla dorosłych. Wstęp wolny.

Wakacje w parku Grabiszyńskim

W każdy poniedziałek, wtorek i czwartek w sierpniu w ramach programu Wrocławskie Wakacje Przygoda 2024 (ze środków Miasta Wrocław) Stowarzyszenie DW zaprasza dzieci w wieku 6-14 lat na godz. 16 do parku Grabiszyńskiego od ul. Ojca Beyzyma na wakacyjne animacje. Pierwsze zajęcia 5.08, ostatnie – 27.08.

HUBY

Myślę, Czuję, Jestem zaczyna prowadzić CAL

Na osiedlu Huby w środę 31.07 o godz. 11 uroczyste otwarcie Centrum Aktywności Lokalnej. W budynku przy ul. Widnej 17 poprowadzi je fundacja Myślę, Czuję, Jestem.

Maciej Wołodko

Konwersacje po angielsku, spotkania Hubusiowa – sąsiedzkiej grupy dla rodziców z dziećmi, zumba dla nastolatków i dorosłych, treningi głowy i taniec arabski – to tylko niektóre zajęcia z tygodniowego grafiku opracowanego przez fundację Myślę, Czuję, Jestem.

– Będzie jeszcze kawiarenka sąsiedzka, czytelnia, szafa i półka społeczna – wylicza Teresa Malik, prezes fundacji. I zaprasza: – Jesteśmy otwarci na pomysły i propozycje. Prosimy je śłać pod calnahubach@gmail.com lub telefonować pod 603947227. Pod tym adresem i numerem telefonu można się też zapisywać na zajęcia.

Wolontariuszki Ewa Fic i Teresa Sroczyńska zapraszają 31.07 o godz. 11 na otwarcie CAL-u na Hubach

Fundacja Myślę, Czuję, Jestem powstała w 2012 roku i od 6 lat działa w lokalu przy Widnej 17, należącego do Spółdzielni Mieszkaniowej Południe. Teraz tam będzie CAL. Różnica polega na tym, że do tej pory fundacja pozyskiwała fundusze na poszczególne projekty, „od zadania do zadania”. Teraz, dzięki gminnej dotacji na CAL, będzie mogła zacząć się praca z lokalną społecznością znacznie szerzej.

CAL na Hubach to 22. Centrum Aktywności Lokalnej dofinansowane przez gminę Wrocław. Na funkcjonowanie CAL-i Wrocław przeznaczają ponad 5,5 mln zł rocznie.

► Aktualne informacje o zajęciach w CAL-u na Hubach: www.FB.com/calnahubach

PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE/HUBY

ZIM remontuje zabytkowe budynki szkół

Dwie szkoły na Przedmieściu Oławskim i jedna na Hubach zostaną wyremontowane z dofinansowaniem unijnym. Nie tylko poprawi się ich wygląd z zewnątrz i wewnątrz, ale także efektywność energetyczna. Zarząd Inwestycji Miejskich szuka wykonawców.

Redakcja

Chodzi o Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Worcella i Zespół Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. Dawida, a także o IV LO przy ul. Świstackiego we Wrocławiu.

W ZSE-A przy ul. Worcella do remontu pójdzie budynek B, czyli blok sportowy.

– Szukamy teraz firmy, która wykona prace polegające na remoncie i termomodernizacji dachu sali gimnastycznej, remoncie więźby dachowej i termomodernizacji dachu sali gimnastycznej – informuje Tomasz Jankowski z Zarządu Inwestycji Miejskich we Wrocławiu. – Dodatkowo wymienimy wentylację mechaniczną, wymienimy stolarkę okienną, docieplimy podłogi i odnowimy ściany i sufit. Częściowo docieplimy też elewację budynku B – wylicza.

Podobne prace ZIM wykona też jeszcze w dwóch innych wrocławskich szkołach: IV LO przy ul. Świstackiego i w Zespole Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. Dawida.

Wszystkie trzy placówki wiosną bieżącego roku zostały objęte dofinansowaniem Unii Europejskiej w wysokości prawie 7 mln zł z projektu pn. „Modernizacja energetyczna wybranych zabytkowych budynków oświatowych w Gminie Wrocław”, w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Podczas Tour de Pologne będą testy nowych zasad

W kolarstwie nadchodzą wielkie zmiany – słysząc z obozu Lang Team. Organizatorzy Tour de Pologne donoszą o rewolucyjnych pomysłach: żółtych kartkach i ograniczeniu łączności radiowej podczas wyścigów. Oba będą testowane na 81. TdP, czyli na trasie z Wrocławia do Krakowa.

■ Błażej Organisty

Wraz z początkiem sierpnia w fazę testów wchodzić będą dwie zmiany w zasadach kolarstwa szosowego:

- żółte kartki za niesportowe zachowanie (dla zawodników, dyrektorów sportowych, jak również dla poruszających się w peletonie dziennikarzy, fotoreporterów),
- ograniczenie łączności radiowej pomiędzy dyrektorami sportowymi a zawodnikami.

Do tej pory: każdy kolarz jechał z odbiornikiem radiowym i słuchawką w uchu. To zapewniało zawodnikom łączność między sobą oraz kontakt z dyrektorem sportowym, przemieszczającym się w samochodzie technicznym. Radio pozwala przekazywać ważne informacje np. o zmieniających się warunkach pogodowych albo innych losowych zdarzeniach na trasie wyścigu. Jest oczywiście druga strona medalu.

– W efekcie o przebiegu wielu etapów decydowali nie kolarze, a jadący za nimi dyrektorzy. Zdaniem ekspertów takie sterowanie prowadziło też do niebezpiecznych sytuacji, np. przed zwężeniem drogi, gdy cały peleton jednocześnie dostawał informację, by przemieszczać

SYMON GRUCHALSKI

Tour de Pologne wystartuje 12.08 sprzed wrocławskiej Hali Stulecia i zakończy się 18.08 w Krakowie

się na czoło grupy – wyjaśnia Filip Bares, rzecznik prasowy Lang Team.

■ Bezpieczniej dla kolarzy

Wspomniani eksperci to przedstawiciele różnych środowisk: zawodników, zespołów, organizatorów zawodów i Międzynarodowej Unii

Kolarskiej (UCI). Byli oni w grupie roboczej pracującej od kilku miesięcy nad projektem SafeR, który ma prowadzić do zapewnienia kolarzom większego bezpieczeństwa na drogach. – Dotychczas, w zasadzie od lat, byliśmy na etapie opinii i rozmów. Czy lepiej z radiem, czy bez. Teraz przechodzimy do testów i to

chyba najcenniejsze. Wreszcie dowiemy się, co zmienia zabranie zawodnikom łączności. Moim zdaniem to samo w sobie będzie już bardzo cenne – mówi John Lelange, menedżer generalny Lang Team.

Próby ograniczenia lub całkowitego wyłączenia łączności radiowej

przebiegną na trzech odcinkach trasy z Wrocławia do Krakowa:

- etap 3. z Wałbrzycha do Dusznik-Zdroju – każda ekipa będzie mogła dać radio dwóm kolarzom,
- etap 4. z Kudowy-Zdroju do Prudnika – każda ekipa będzie mogła dać radio dwóm kolarzom,
- etap 5. w Katowicach – wszyscy bez radia.

Czy ta zmiana w zasadach spowoduje pogorszenie wymiany informacji? Przedstawiciel organizatora TdP twierdzi, że nie: – Przy ucieczce i peletonie zawsze będą motocykle z tablicą i wiadomością o przewadze albo stracie. Na etapach trzecim i czwartym kolarze z radiem będą mieli kolorowy numer startowy, by każdy wiedział, kto ma łączność z dyrektorem.

Jeśli nowości się sprawdzą, w przyszłym sezonie mogą zostać wprowadzone na stałe, we wszystkich wyścigach UCI World Tour (TdP należy do tego cyklu). Warto dodać, że bez łączności radiowej od lat przebiegają mistrzostwa świata i Europy, a także igrzyska olimpijskie.

➤ **Więcej na wro.news/tour-de-pologne-2024**

Potrzebujesz pomocy? Zgłoś się do specjalisty

Bezpłatne porady finansowane są z budżetu państwa. Z prawnikiem, psychologiem lub innym wybranym specjalistą możemy porozmawiać telefonicznie albo odezwać się do niego przez chat.

■ Maciej Wołodko

„Świadomy obywatel – prawo do porady” to projekt realizowany przez Stowarzyszenie Inicjatywa Obywatelska „Pro Civium”. Porady finansuje Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

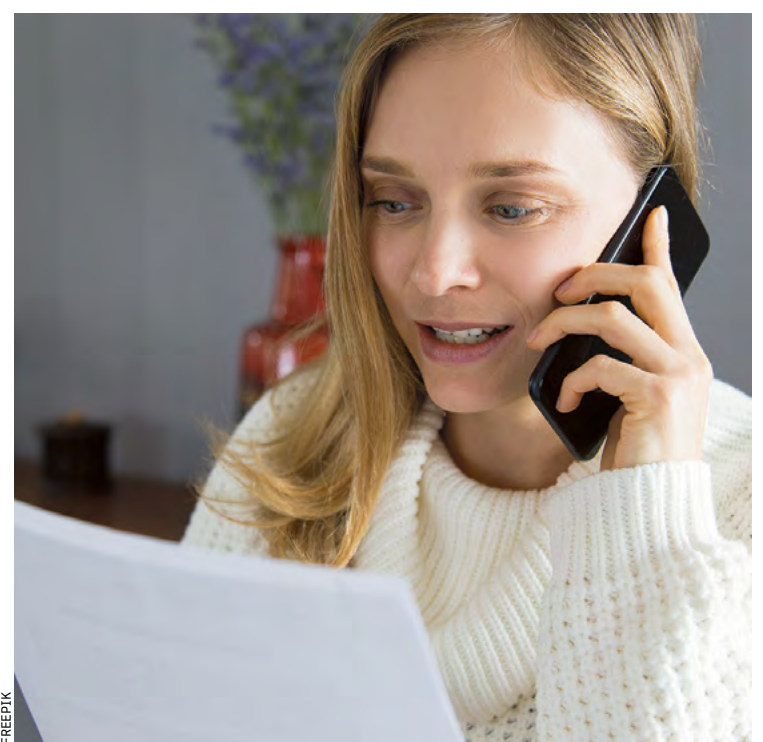
Pomoc prawna: sprawy cywilne, z prawa pracy, praw konsumenckich, sprawy karne, w tym przestępstwa niealimentacji, przemocy domowej, prawa człowieka, mediacje, sprawy egzekucyjne, z wierzycielami, upadłość konsumencka, ochrona seniorów, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, itp. Infolinia 800 201 211 lub chat. Poniedziałki, środy i piątki w godz. 16–20.

Pomoc pedagogiczna: dla rodziców – wsparcie w procesie rozwoju emocjonalnego, społecznego, intelektualnego i moralnego młodzieży. Dla seniorów – wsparcie w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, w tym pokonywanie barier pokoleniowych. Z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej dla dorosłych – wsparcie w eliminowaniu czynników, które doprowadziły do sytuacji niedostosowania społecznego i związanych z tym problemów. Z zakresu rozwoju osobistego – wsparcie dla osób pragnących rozwijać swój potencjał i samoświadomość na poziomie osobistym, emocjonalnym, relacyjnym i partnerskim. Infolinia 800 201 211 lub chat. Środy i piątki w godz. 16–20.

Doradztwo zawodowe: umiejętność samoprezentacji, właściwego wyboru ścieżki kariery, pomoc w przygotowaniu dokumentacji aplikacyjnej, zapobiegania e-wykluczeniu, szczególnie osób w wieku senioralnym i z niepełnosprawnościami. Infolinia 800 201 211 lub chat. Wtorki i piątki w godz. 16–20.

Pomoc psychologiczna: kryzysy rozwojowe, trudności w adaptacji do zmian, praca z traumą, praca z wizerunkiem osobistym, interwencja kryzysowa, itp. Infolinia 800 201 211 lub chat. Wtorki, środy i piątki w godz. 16–20.

➤ **Więcej na wro.news/prawo-do-porady**

FREPIK

Uwaga! Z porad mogą skorzystać wyłącznie osoby pełnoletnie

Tak sprawdzają samolot, którym lecisz na wakacje

Takie miejsce jak warsztat w bazie Ryanaira powinien odwiedzić każdy, kto boi się latać. Ze sporej części lęków można się wyleczyć, obserwując, jak serwisowane są maszyny. Praca przy samolocie nie przypomina tego, co możemy zobaczyć w najporządniejszym warsztacie samochodowym. Tutaj panuje niesamowity rygor.

Bartosz Chochołowski

O tym, jak wygląda przegląd samolotu, nie jest łatwo przekonać się osobiście. Do hangarów Ryanaira znajdujących się na wrocławskim lotnisku nie można tak po prostu wejść. Ryanair zwykle nie organizuje też zwiedzania. Jako jedni z nielicznych mogliśmy nie tylko zobaczyć, jak Ryanair serwisuje samoloty, ale również zrobić zdjęcia. To jedna z 6 takich baz w Europie, jedyna w Polsce: Wrocław Aircraft Maintenance Services, w skrócie WAMS.

Kontrolerzy pod kontrolą

W bazie serwisowej jest utrwalona struktura niczym dawniej w cechach rzemieślniczych. Hierarchia istnieje po to, aby latanie pozostało najbezpieczniejszym środkiem transportu. Weźmy na przykład mechanika samolotowego. Jest mechanik-stażysta, ale to nie 16-letni uczeń technikum, który przyszedł na miesięczne praktyki, tylko doświadczony mechanik, który jednak pracuje pod nadzorem. Wyżej w hierarchii jest mechanik II klasy, który również jest nadzorowany. Samodzielnie pracuje mechanik I klasy, jednak nie oznacza to, że jego praca jest

Na skrzydłach samolotu widać czerwoną taśmę – to oznaczenie elementów do wymiany lub naprawy

Przegląd trwa do 23 dni

Częstotliwość przeglądu i wymiany poszczególnych części określa producent. Zależy to od modelu samolotu. Kluczowe są trzy czynniki: wiek maszyny, liczba wylatanych godzin i liczba startów i lądowań. Przeglądy są różne, od krótkich parodniowych, aż do 23-dniowych. Dlatego, jeśli chodzi o bezpieczeństwo, nie ma znaczenia, czy lecimy samolotem wyprodukowanym w 2023 roku czy w 2003. Ta starsza maszyna musiała przechodzić wszystkie przeglądy i każda część, która się zużywa, została wymieniona. Samolot, który nie ma dokumentów zaświadczających o tym, że w odpowiednim czasie przeszedł przegląd, nie zostanie dopuszczony do ruchu. – Sezon na przeglądy trwa od września do maja. W wakacje wszystkie samoloty kursują – tłumaczy Michał Wawreniuk, zajmujący stanowisko Base Maintenance Manager w WAMS.

Michał Wawreniuk

BARTOSZ CHOCHOŁOWSKI (2)

Odpowiedzialność za życie

Wymontowanie i zamontowanie każdej części jest opisane i opatrzone kilkoma podpisami – zgodnie z hierarchią. Kto wymieniał i z jakiego powodu. – Wiemy, że bierzemy odpowiedzialność za życie ludzi. Czasem coś mogłoby się wydawać nieistotne, ale tu

nie ma rzeczy nieistotnych. Nawet pozostawiony gdzieś klucz mógłby stanowić zagrożenie dla życia pasażerów – mówi Barbara Kaśnikowska z Wrocław Aircraft Maintenance Services.

Dlatego narzędzia są ewidencjonowane, każde ma swoje miejsce, na które musi wrócić po użyciu.

Oni zgłosili się do dobrowolnej służby wojskowej

29 adeptów żołnierskiego rzemiosła zostało wcielonych w lipcu w szeregi 10. Wrocławskiej Brygady Łączności. Rozpoczęli tym samym szkolenie podstawowe w ramach 6. turnusu dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, organizowanego przez Wrocławskich Łącznościowców.

Robert Migdał

Żołnierze dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej zostali umundurowani i otrzymali żołnierskie wyposażenie. Kolejnym etapem wcielenia będzie zapoznanie się z brygadą, przełożonymi i kadrą dowódczą jednostki.

– Szkolenie podstawowe potrwa 8 tygodni. W tym czasie żołnierze nauczą się podstaw musztry i regulaminów wojskowych, posługiwania się bronią palną, podstaw działań taktycznych, a także udzielania pierwszej pomocy – wylicza mjr Piotr Bastkowski, rzecznik prasowy brygady.

Oto warunki, które trzeba spełnić, żeby do niej wstąpić:

- wiek minimum 18 lat,
- polskie obywatelstwo,
- niekaralność za przestępstwo umyślne,
- zdolność fizyczna i psychiczna do pełnienia służby wojskowej,
- wykształcenie co najmniej podstawowe,
- nieposzlakowana opinia.

A oto, co można zyskać:

- wynagrodzenie na poziomie żołnierzy zawodowych: od 6 tys. zł brutto,

- pierwszeństwo w naborze do zawodowej służby wojskowej,
- pierwszeństwo zatrudnienia w administracji publicznej, po spełnieniu wymagań określonych dla danego stanowiska,
- czas odbywania zasadniczej służby wojskowej wliczany do okresu odbywania służby wojskowej albo okresu zatrudnienia.

➤ Gdzie znajdują się centra rekrutacji: www.wojsko-polskie.pl/zostanzolnierzem/dolnoslaskie

29 ochotników zgłosiło się do 10. Wrocławskiej Brygady Łączności

10. WROCŁAWSKA BRYGADA ŁĄCZNOŚCI

Studenci mają pomysły na rewitalizację Sępolna

Wrocławskie Sępolno należy do najbardziej malowniczych osiedli w mieście. Jego uroda z czasem zaczęła jednak przygasać. Jak to zmienić? Rada Osiedla Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bar-toszowice poprosiła o pomoc młodych architektów i urbanistów z Politechniki Wrocławskiej. Rezultat kilku miesięcy ich pracy możecie zobaczyć na wystawie Projekt Sępolno.

Maciej Wołodko

Studenci podzielili Sępolno na strefę zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej. Dla każdej z nich przygotowali zalecenia dotyczące zieleni: gatunków roślin, które dobrze komponowałyby się w tych miejscach, czy rodzaju i kolorystyki ogrodzeń. Wybrali także komponujące się dobrze ławki, osłony na kosze i na drzewa i wiaty śmietnikowe. Zaproponowali, by ujednolicić nawierzchnię chodników. Optymalna w ich ocenie byłaby granitowa kostka 7x9 cm, nawiązująca do rozwiązań przedwojennych.

Skwery po nowemu

Projekt Sępolno to także szczegółowe projekty dla 6 osiedlowych skwerów: przy Dembowskiego, skweru Powstańców Warszawskich, przy ul. Mierosławskiego,

Szachy plenerowe na skwerze Karaimskim – oto jedna z propozycji studentów Politechniki Wr.

wokół instalacji Integrator i skwerów Monte Cassino i Karaimskiego. Na tym ostatnim zaproponowano uzupełnienie historycznych szpalerów klonów i lip. Pojawiłyby się tu także stoliki piknikowe czy szachy plenerowe. Istniejący murk pokryłby się pnącą winoroślą, nieopodal powstałyby małe ogródki społeczne, pojawiłyby się także tablica informacyjna, upamiętniająca społeczność Karaimów.

2 tys. miejsc parkingowych

Studenci mają również pomysły, co zrobić z brakującymi miejscami

parkingowymi. Policzyli samochody parkujące na Sępolnie. Jest ich – poza tymi, które stoją w garażach – 1,5 tysiąca. Przedstawili pakiet rozwiązań, który daje ok. 2070 miejsc parkingowych. Z ulicy Sępolna zniknęłaby w ich ocenie połowa aut. Żeby to osiągnąć:

- drogi jednokierunkowe i parkowanie po jednej stronie ulicy nadal pozwala parkować 1200 samochodom,
- zamiana 300 istniejących na osiedlu garaży na miejsca parkingowe, pozwala parkować ok. 420 samochodom,

- parkowanie na za-ogródkach (ogródki między budynkami) – daje prawie 180 dodatkowych miejsc,

- likwidacja części ogródków działkowych przy Monte Cassino pozwoliłaby na uzyskanie ok. 270 miejsc postojowych.

Część z zaproponowanych rozwiązań z pewnością budzić będzie kontrowersje. Ale ich wskazówki i wytyczne mogą okazać się w przyszłości bardzo przydatne. Daniel Gibski, wojewódzki konserwator

zabytków, poinformował w mediach społecznościowych, że z pewnością z nich skorzysta.

Wystawę Projekt Sępolno można oglądać do końca wakacji przed siedzibą Dolnośląskiej Izby Architektów na Wuvie (ul. Wróblewskiego 18).

Zapisz dziecko do szkoły pływania w aquaparku

Woda uczy utrzymywać równowagę, przyspiesza rozwój motoryczny i sensoryczny, zwiększa odporność. Warto skorzystać z jej zalet. Instruktorzy Wrocławskiego Parku Wodnego prowadzą zajęcia na Hubach, Psim Polu i Brochowie. Właśnie wystartowały zapisy na nowy sezon.

Maciej Wołodko

– Pływanie to bardzo ważna umiejętność, którą należy cały czas doskonalić. Ważne jest, by szkoleniem zajmowały się osoby wykwalifikowane, aby uniknąć powielania błędów – mówi Adrianna Pawlicka, rzeczniczka prasowa Aquapark Wrocław.

W Aquapark Wrocław właśnie wystartowały zapisy do szkoły pływania. Zajęcia będą prowadzone w trzech lokalizacjach: na Hubach przy ul. Borowskiej 99, na Psim Polu-Zawidawiu przy ul. Wilanowskiej 29 i na Brochowie przy ul. Polnej 10. Opiekunowie mogą zapisać swoje dzie-

ci do różnych grup wiekowych, które podzielone są na podgrupy – dla kontynuujących naukę pływania i dla tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją przygodę z wodnym światem. Na zajęcia można zapisywać maluszki już od 4. miesiąca życia, ich zajęcia odbywają się w Dziecięcej Zatoce. Starsze grupy, od 6. roku życia, uczą się w basenie pływackim.

Zajęcia dla najmłodszych to świetna zabawa i wstęp do nauki pływania, bo dzieci oswajają się z wodą i wykonują ćwiczenia motoryczne. Starsze dzieci uczą się bezpiecznego zachowania nad wodą, ćwiczą podstawy pływa-

nia, szkolą technikę. Poziom jest dostosowany do umiejętności.

W kolejnym etapie dzieci uczą się pływania stylowego i pokonują coraz większe odległości, poznają też elementy treningu sportowego. W trakcie kursu można wyrobić kartę pływacką.

Nauka pływania odbywa się w cyklach dwumiesięcznych. Każdy uczestnik otrzymuje czas, który może wykorzystać na zabawę na basenach i zjeżdżalniach. Lekcje odbywają się raz w tygodniu.

➤ **Zapisy w internecie:**
wro.news/szkola-plywania

Na zajęcia można zapisywać dzieci, które skończyły 4 miesiące życia

Pałac Schaffgotschów. Tu mieszkał Śląski Kopciuszek

W centrum Wrocławia, dokładnie przy ul. Kościuszki 34, mamy pałac, z którym wiąże się ciekawa historia. Okazała willa w stylu neorenesansowym z angielskim ogrodem została wzniesiona w 1890 r. na zlecenie Hansa Ulricha von Schaffgotscha, męża bajecznie bogatej Joanny Gryczik (Gryzik), zwanej Śląskim Kopciuszkiem.

I Mariola Szczyrba

Willą została zaprojektowana przez C. Heidenreicha, który opracował plan rozbudowy stojącego tu od 1862 r. domu G. van Heesa. Pałac przy ul. Kościuszki 34 powstał w 1890 r. na zlecenie Hansa Ulricha von Schaffgotscha (1831-1915), który pomieszkiwał tu podczas pobytów we Wrocławiu ze swoją żoną Joanną, zwaną Śląskim Kopciuszkiem.

– To architektoniczna perełka na mapie Wrocławia. Jeden z piękniejszych przykładów neorenesansu niderlandzkiego z końca XIX w., który wyróżniał się połączeniem cegły z jasnym kamieniem, pełniącym funkcję ozdobną. Elewacja pałacu licowana jest czerwoną cegłą z jasnymi piaskowcowymi detalami. Zupełnie jak w Amsterdamie. Do tego z pałacem wiąże się bardzo ciekawa historia – mówi Arkadiusz Förster, przewodnik po Wrocławiu.

Majątek po bogaczu Goduli

Joanna Schaffgotsch z domu Gryczik (Gryzik) urodziła się w 1842 r. w Porembie (dziś dzielnica Zabrze) w biednej rodzinie komornika. Po śmierci ojca matka oddała czteroletnią córkę do domu bogacza Karola Goduli, gdzie opiekowała się nią za-

przyjaźniona służąca. Godula, zwany królem cynku, polubił dziewczynkę tak bardzo, że przepisał na nią cały swój gigantyczny majątek. Kiedy zmarł, miała zaledwie 6 lat.

Godula zadbał o przyszłość Joasi i wyznaczył dla niej opiekunów, m.in. swojego przyjaciela Maksymiliana Schefflera, właściciela okazałej willi przy dzisiejszej ul. Powstańców Śląskich we Wrocławiu (obecnie Hotel Platinum) oraz cukrowni na Klecinie, Muchoborze i Różance. Rodzina zmarłego podważała jego testament. Opiekunowie dziewczynki, z lęku o jej bezpieczeństwo (a nawet życie), wysłali ją do klasztoru urszulanek we Wrocławiu.

Joanna zdobyła gruntowne wykształcenie. Po zakończeniu nauki, zamieszkała razem z Schefflerem w jego willi we Wrocławiu. Tam prawdopodobnie poznała Hansa Ulricha Schaffgotscha, swojego przyszłego męża (który nie był tak majątny jak ona). Miała 16 lat, kiedy za niego wyszła.

Hojni właściciele

Co ciekawe, małżeństwo było udane. Po ślubie para zamieszkała w willi Schefflera przy obecnej ulicy Ogrodowej we Wrocławiu, a następnie przeprowadziła się do

Dziś pomieszczenia w pałacu Schaffgotschów przy ul. Kościuszki 34 są wynajmowane przez różne firmy

domu przy obecnej ulicy Świdnickiej (1860 r.). To również dzięki Schefflerowi w 1858 roku król Prus Fryderyk Wilhelm IV Hohenzollern nadał Joannie szlachectwo zmieniając nazwisko na Gryczik von Schomberg-Godulla i nadał herb.

Płaskorzeźbione herby Schaffgotscha i jego żony znalazły się zresztą na portyku oraz wykuszu zachodniego skrzydła ich nowego pałacu, który w 1890 r. stanął przy Neue Tauentzien Strasse (obecnie ul. Kościuszki 34). Przy okazji warto dodać, że Pałacyk miał nie tylko zamożnych, ale też hojnych właścicieli. Joanna (która nieźle zarządzała swoim majątkiem) i Hans później urzędowali głównie w pałacu w Kopicach. Byli fundatorami wielu kościołów, kaplic, szkół, ochronek. Pomagali bezdomnym i pracownikom hut cynku.

Joanna zmarła w 1910 r., Hans pięć lat później. Po jego śmierci właścicielem pałacu została gmina ewangelicka z parafii św. Marii Magdaleny. Podczas oblężenia Festung Breslau budynek został uszkodzony. Odbudowany po wojnie, był wykonywany na mieszkania.

Pałacyk – mekka studentów

W 1956 r. trafił w ręce Zrzeszenia Studentów Polskich, które

stworzyło tu słynny klub studencki Pałacyk. W latach 60. XX w. to była mekka studentów. Tu powstał Kalambur, Teatr Pantomimy Gest i wiele innych teatrów studenckich, działały też kabarety. Tu bywał Zbigniew Cybulski, Roman Polański i Bogumił Kobiela.

W 1972 r. w Pałacyku wybuchł pożar, zaginęła część wystroju i wyposażenia wnętrz. Po remoncie, w 1975 r., budynek został ponownie otwarty – wznowiło tu działalność Akademickie Centrum Kultury Pałacyk. Zachowano charakter części sal (w tym najbardziej okazałej – Lustrzanej), resztę zaadaptowano na biura. Działał Akademicki Klub Filmowy i kino (do 2003 r.). Organizowane były giełdy płytowe, mieścił się klub festiwalu Jazz nad Odrą, popularna dyskoteka, kluby Samo Życie i Tunel.

– W Pałacyku zawsze działały się niesamowite rzeczy. To miejsce tętniło życiem. Pamiętam kino i festiwale filmowe, pamiętam te wszystkie wydarzenia – wspomina Bożena Czaplą, która pracuje tu od 1979 r. i jak własną kieszeń zna każdy kąt.

Przewodnik Arkadiusz Förster z czasów studenckich kojarzy Pałacyk przede wszystkim z dyskotek w latach 90. i giełdy nar-

ciarskiej. – Do Pałacyku chodziło się na dyskoteki. To było kultowe miejsce. Ale pamiętam, że właśnie tu na giełdzie kupiłem swoje pierwsze narty – wspomina.

Wciąż robi wrażenie

Od 2021 r. Pałacyk jest własnością miasta, a pomieszczenia są wynajmowane. W sali Lustrzanej ćwiczą adepci działającej tu szkoły baletowej, w budynku prosperuje kilka salonów tatuażu, jest też fryzjer, salon sukien ślubnych, sklep rowerowy, studio jogi (tam, gdzie kiedyś było kino), pracownia artystyczna i wiele biur. Miejsce wciąż robi niesamowite wrażenie, chociaż jedno skrzydło jest wyłączone z użytkowania, wymaga remontu.

Z balkonu na drugim piętrze rozpościera się widok na ul. Kościuszki i piękną, odnowioną elewację kamienicy (z datą 1864), w której dziś znajduje się poczta. Z tyłu Pałacyk sąsiaduje z nowym apartamentowcem. Sporadycznie przy Kościuszki 34 odbywają się wydarzenia kulturalne, m.in.: Międzynarodowy Festiwal Opowiadania (październik 2023). Jak informuje Wydział Kultury UMW, do końca roku powinniśmy poznać plany miasta związane z przyszłością tego wyjątkowego miejsca.

Hans Ulryk von Schaffgotsch z żoną Joanną, zwaną Śląskim Kopciuszkiem

Figury z pracowni mistrza odnalezione

Dzieła wybitnego rzemieślnika z czasów Breslau Jaroslava Vonki towarzyszą nam na co dzień we Wrocławiu. Teraz na strychu domu pod Oleśnicą odkryto figury, które zdobiły żyrandol w sali sesyjnej Nowego Ratusza. Znow do obejrzenia w ratuszu.

Magdalena Talik

Brama z Piwnicy Świdnickiej

Dzieła wybitnego rzemieślnika wrocławskiego Jaroslava Vonki towarzyszą nam na co dzień. Stworzony przez niego detal znajdziemy na bramie Elektrowni Wodnej Wrocław, w ratuszu, czy w Sobótce, gdzie artysta mieszkał po przejściu na emeryturę. A teraz na strychu domu we wsi pod Oleśnicą mieszkanka znalazła trzy figurki Jaroslava Vonki, które zdobiły niegdyś żyrandol w sali sesyjnej Nowego Ratusza.

Oprócz odnalezionych figurek w ratuszu obejrzymy również

Furta od południowego wejścia do Piwnicy Świdnickiej; między diabłem z lewej a aniołem z prawej znajdują się podobizny bywalców restauracji

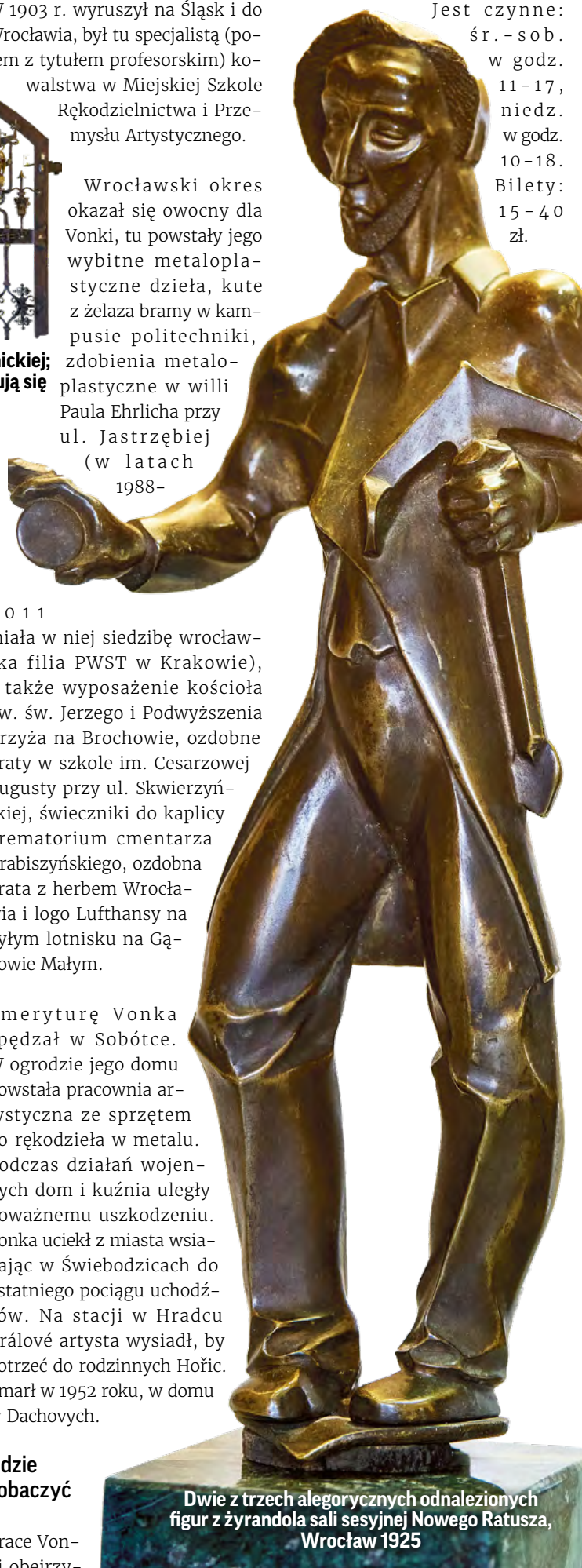
Klimscha, rzeźbiarza, w Szkole Przemysłu Artystycznego).

W 1903 r. wyruszył na Śląsk i do Wrocławia, był tu specjalistą (po-tem z tytułem profesorskim) kowalstwa w Miejskiej Szkole Rękodzielnictwa i Przemysłu Artystycznego.

Wrocławski okres okazał się owocny dla Vonki, tu powstały jego wybitne metaloplastyczne dzieła, kute z żelaza bramy w kampusie politechniki, zdobienia metaloplastyczne w willi Paula Ehrlicha przy ul. Jastrzębiej (w latach 1988-

my kupując bilety do Muzeum Sztuki Mieszczańskiej w Starym Ratuszu.

Jest czynne:
śr. – sob.
w godz.
11–17,
niedz.
w godz.
10–18.
Bilety:
15–40
zł.

Dwie z trzech alegorycznych odnalezionych figur z żyrandola sali sesyjnej Nowego Ratusza, Wrocław 1925

Takie prezenty i darowizny mu-zealnicy przyjmują nie tylko z otwartymi ramionami. W tym przypadku jeszcze z wielkim zachwytem. Kustosza Muzeum Miejskiego Wrocławia Magdalena Szmiida-Półbratka od-pakowywała z pudeł rzeczy przekazane przez mieszkankę wsi pod Oleśnicą. Należały do jej wujka, który odbudowywał Wrocław.

kowalskie arcydzieło Jaroslava Vonki. To unikatowa furta od wejścia południowego do Piwnicy Świdnickiej. Przepadła po wojnie, ale odnalazła się w Muzeum Narodowym... w Warszawie. Vonka zrobił ją w 1942 r. i była ostatnim dziełem wykonanym dla Wrocławia.

Vonka – mistrz z Czech

Jaroslav Vonka urodził się w Hořicach (niedaleko Hradca Králové) w 1875 r. Praca kowala, kuźnie – to były fascynacje jego dzieciństwa, a po ukończeniu szkoły – w wieku 13 lat zatrudnił się u ślusarza.

Jako czeladnik (1891) Vonka zatrudnił się w niemieckich zakładach metalowych – w Lipsku, Dreźnie, Poczdamie, Berlinie (gdzie uczył się u Fritza

2011 miała w niej siedzibę wrocławska filia PWST w Krakowie), a także wyposażenie kościoła pw. św. Jerzego i Podwyższenia Krzyża na Brochowie, ozdobne kraty w szkole im. Cesarzowej Augusty przy ul. Skwierzyńskiej, świeczniki do kaplicy krematorium cmentarza Grabiszyńskiego, ozdobna krata z herbem Wrocławia i logo Lufthansy na byłym lotnisku na Gądownie Małym.

Emeryturę Vonka spędzał w Sobótce. W ogrodzie jego domu powstała pracownia artystyczna ze sprzętem do rękodziela w metalu. Podczas działań wojennych dom i kuźnia uległy poważnemu uszkodzeniu. Vonka uciekł z miasta wsiadając w Świebodzicach do ostatniego pociągu uchodźców. Na stacji w Hradcu Králové artysta wysiadł, by dotrzeć do rodzinnych Hořic. Zmarł w 1952 roku, w domu w Dachovych.

Gdzie zobaczyć

Prace Vonki obejrzy-

Męskie Granie na Polach Marsowych

Wolne duchy to singiel super-grupy Męskie Granie Orkiestra 2024, w skład której weszli Daria Zawiałow, Mrozu i Kacperczyk. Na pewno usłyszą go wszyscy ci, którzy będą bawili się na koncertach tego polskiego festiwalu muzycznego. Od 2020 roku organizuje go agencja Live. Trasa tegorocznego Męskiego Grania rozpoczęła się 24.06 w Żywcu i zakończy 24.08 w Warszawie. We Wrocławiu Męskie Granie potrwa od 2 do 3.08 na Polach Marsowych. Bilety zostały wyprzedane już w kwietniu, ale my mamy dla Was do wygranania jeszcze 8 wejściówek. Zaglądajcie codziennie do 1.08 na www.wroclaw.pl.

Weselne przeboje czy gorąca salsa?

Marzą ci się karaibskie rytmy, ale nie znasz kroków? Wpadaj do Wrocławskiego Centrum Kongresowego, ul. Wystawowa 1 na naukę, a potem salowanie do północy. Organizator to Hala Stulecia i szkoła Latin Spice. Możesz przyjść 1 lub 22.08 na godz. 19. W sobotę 3.08 Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zaprasza na pl. Wolności na potańcówkę do weselnych przebojów. Zabawa potrwa w godz. 18–23. Wstęp na salsę i rytmy weselne – wolny.

Charlie Chaplin w NFM-ie już 9.08

Trzy filmy z udziałem komika wszech czasów Charliego Chaplina: „Imigrant”, „Lichwiarz”, „Charlie ucieka” będzie można zobaczyć w piątek 9.08 w Narodowym Forum Muzyki w cyklu Kino organowe. Początek – godz. 19.30. Do filmów improwizować będzie Anna Vavilina – organistka, która gra regularnie w 100-letnim berlińskim kinie Babylon. Działają tam jeszcze jedyne organy kinowe, jakie niegdyś zamontowano specjalnie dla sali projekcyjnej tego kina. Bilety na Chaplina: 50–75 zł są do nabycia na bilety.nfm.wroclaw.pl.

Dolary tego grafika są ciekawsze niż oryginały

Podziwia fałszerzy banknotów za genialną technikę. Ale od razu uspokaja – nigdy nie miał zamiaru podrabiać pieniędzy. Przyznaje, że byłby zachwycony propozycją pracy przy tworzeniu banknotów. Bartłomiej Podgórniak to grafik, który właśnie skończył Akademię Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Zobaczcie jego prace.

Magdalena Talik

O kieszeni pełnej banknotów śni nie tylko każdy statystyczny Polak, ale każdy mieszkaniec naszego globu.

O ich wytwarzaniu marzy natomiast każdy grafik (niektórzy, jak Czesław Ślania, stawali się nadwornymi projektantami na zagranicznych rynkach). Wielu utalentowanych rytowników skręcało z artystycznej drogi na przestępczą ścieżkę, podrabiając papierowe pieniądze. Wśród prawdziwych wirtuozów jest polski grafik Zdzisław Nęcka, który ponad 40 lat przesiedział w więzieniu za ten proceder. A wcześniej wprawił w osłupienie amerykańską Secret Service, której agencji byli zdumieni jakością podrobionych przez niego studolarowych banknotów. Były lepiej wykonane niż oryginały.

Wiedza zakazana go nie nęci, choć był u fałszerza

Wrocławianinowi Bartłomiejowi Podgórniakowi, absolwentowi wrocławskiej ASP i wieloletniemu pasjonatowi tematyki banknotów, udało się dotrzeć do Nęcki, choć, jak podkreśla z uśmiechem, mistrz fałszerzy nie przekazał mu żadnych cennych informacji.

– Nie chciałem otrzymać od niego tzw. wiedzy zakazanej, która – prędzej czy później – mogłaby sprawić, że uległbym pokusie – śmieje się Bartłomiej Podgórniak, którego prace można było niedawno zobaczyć na wystawie „Grafika zakazana. Obrazy znaków pieniężnych i ich fałszerstwa” w Oficynie Graficznej Tyszkiewicz przy ul. św. Antoniego 8. – Zresztą podrabianie banknotów to jednak praca odtwórcza. I jeśli mi imponuje, to tylko ze względu na warsztat graficzny – zaznacza.

Idol? Ojciec założyciel Stanów Zjednoczonych

Zaszczepiona w młodym wieku miłość do banknotów to u Bartłomieja Podgórniaka przede wszystkim zachwyt nad umieszczonym na nich obrazem, ich graficznym pięknem.

Dlatego dyplomowe prace wrocławianina, w formie banknotów, są inspirowane znanymi pieniędzmi, ale ich nie przypominają. Są wariacją na temat osób umieszczonych na banknotach, ich bogatego życia. Nie brak na nich dowcipnych nawiązań i motywów odnoszących się do tradycji wykonywania banknotów.

Szczególnie upodobał sobie postać jednego z ojców założycieli Stanów

Amerykanin był twórcą. – Co cię kawe, nigdy go w nich nie sportretowano – wyjaśnia wrocławski artysta.

I podkreśla, że Franklin jako pierwszy podpisywał się Ben Franklin – drukarz. – Jego głównym fachem było drukarstwo, dzięki czemu wpływał na działania polityczne i jako pierwszy drukował amerykańskie dolary – opowiada wrocławianin.

Banknot? Nie, raczej Bachnote

Obok Franklina na wystawie wisiał też jednodolarowy banknot z prezydentem George'em Washingtonem, pięciodolarowy banknot z prezydentem Abrahamem Lincolnem a u –

torstwa Bartłomieja Podgórniaka (zdjęcie nr 3). Jest także dowcipny Bachnote (gra słów) z Johannem Sebastianem Bachem (zdj. nr 2), grafiki z wizerunkiem Chopina czy piękny wizerunek dzika... przygotowywany na konkurs banknotów. Te prace, misterne, zdradzające nie tylko pasję, ale i doskonałą znajomość motywów powielanych na banknotach, spodobały się wszystkim, którzy w papierowych pieniądzach widzą coś więcej niż tylko środek płatniczy (porównaj zdj. nr 1).

Prof. Przemysław Tyszkiewicz, mentor Bartłomieja Podgórniaka w ASP, jest pod wrażeniem prac studenta i zwraca uwagę, że absolwent skrócił drogę do klienta. – Nie robi grafiki, za którą klient zapłaci pieniądze. Od razu sam robi pieniądze – żartuje akademik.

I to jakie pieniądze. Jedyne w swoim rodzaju!

Bartłomiej Podgórniak, absolwent wrocławskiej ASP, od lat fascynuje się obrazami na banknotach: ich wzorem i kolorystyką

U siebie Śląsk musi wejść na pełne obroty

– Będzie to zadanie trudne, ale realne – mówi trener Jacek Magiera. Piłkarski Śląsk Wrocław w tym sezonie jeszcze nie wygrał. W czwartek 1 sierpnia podejmie się rewanżu na zespole Riga FC za porażkę 0:1 w pierwszym starciu II rundy eliminacji Ligi Konferencji. Początek meczu na Tarczyński Arenie o godz. 20.30.

Michał Sałkowski

WKS zaliczył pucharowy falstart w Europie. Przegrał z wicemistrzem Łotwy, tracąc gola po błędzie defensywy już w 7. minucie i celnym uderzeniu Nianga. W pierwszej połowie wrocławskiej ekipy nie było widać.

W drugiej – się przebudziła, choć efektu bramkowego z tego nie było. Najdogodniejszą okazję zmarnował na początku drugiej odsłony Nahuel, który nie trafił do bramki z 10 metrów po dobrym zagraniu głową przez Sebastiana Musiolika.

Trener Jacek Magiera na konferencji prasowej tak podsumował grę swoich podopiecznych: – Najbardziej brakowało nam chłodnej

Na barkach N. Leivy spoczywa ciężar kreowania gry ofensywnej Śląska. Oby sprostał zadaniu w meczu z Rygą

głowy. Graliśmy emocjami, po odbiorze piłki, traciliśmy ją i nie stworzyliśmy sobie dogodnych okazji. W drugiej połowie było ich więcej.

A przed rewanżem? – Chcę przygotować drużynę, by jeśli nie umiejętnościami, to sposobem wyeliminować rywala. Będzie to trudne zadanie, ale realne – dodaje szkoleniowiec wicemistrzów Polski. I właśnie to wicemistrzostwo zobowiązuje najbardziej.

Riga FC w lidze przed starciem ze Śląskiem była niepokonana od 16 spotkań. To prawda, że potrafiła przed poprzednimi rozgrywkami wydać 5 milionów euro na transfery. Niemniej – to nadal wicemistrz Łotwy, klub, który oficjalnie zarejestrowany został 10 lat temu. Zespół w absolutnym zasięgu Śląska, który nie powinien paraliżować jego ruchów. Pomóc może ponad 20 tysięcy kibiców, których WKS spodziewa się w czwartek 1 sierpnia. Zobaczyć chcą w tym se-

zonie zwycięski Śląsk. Do tej pory w lidze WKS zremisował z Lechią (1:1), przegrał w niedzielę z Piastem (0:2), no i wcześniej przegrał z Rygą (0:1). Tracił bramki w pierwszym kwadransie.

Śląsk w rewanżu z Rygą musi wejść na obroty od początku. W potencjalnej III rundzie eliminacji na WKS czeka zwycięzca rywalizacji Sankt Gallen – Toboł Kustanaj. W pierwszym starciu Szwajcarzy wygrali 4:1.

Zdrowotne ciężary przed play-offami

Mecze przedsezonowych faworytów do medalu pozostały nam do wyjeżdżenia na finiszu rundy zasadniczej PGE Ekstraligi. Betard Sparta w niedzielę 4.08 zmierzy się w Gorzowie Wielkopolskim z EBUT.pl Stałą, pięć dni później ugości u siebie Motor Lublin.

Kontuzja D. Bewleya utrudni Sparcie walkę z najtrudniejszymi rywalami

Michał Sałkowski

Bez Taia Woffindena, który dochodzi do siebie po operacji kontuzowanego łokcia, oraz bez Dana Bewleya, który w środku ubiegłego tygodnia doznał kontuzji nadgarstka w trakcie ścigania się na Wyspach w barwach Belle Vue Aces – tak pokiereszowana przystąpiła Sparta do starcia z FOGO Unią Leszno. Byki walczyć o ligowy byt.

Koniec końców wygrały z wrocławianami 47:43, czyli bez bonusu. Wszystko dzięki skutecznej rezerwie taktycznej Janusza Kołodzieja przy stanie 27:33 i lepszym biegiem nominowanym. Po drodze jeszcze inny lider Sparty – Artiom Łaguta przy mijance Andrzeja Lebediewa – zatrzymał się na bandach. Jak mówił, pierwsze, co odczuł, to prawy bark. Doprowadzono go

do używalności, punktował, choć upadek wyglądał źle.

Przed Spartą dwa mecze z najsilniejszymi konkurentami w stawce – ze Stałą (pierwszy mecz wygrany 56:34) oraz Motorem (porażka w pierwszym starciu 40:50). Los zdrowotnie WTS-u nie oszczędza. Aż przypomina się szpital z końcówki poprzedniego... i tak wicemistrzowskiego sezonu. Jest jednak jaskółka nadziei. Mecz z Unią udowodnił, że w młodzieży ze Sparty jest potencjał na dużą jazdę.

Trójki zaliczyli Gusts (9 pkt.) czy dobrze ścigający się (w końcu!) Krawczyk (7 pkt.), cztery oczka dorzucił duński brylant Mikkel Andersen, lat 16. Jest więc na kim budować. Z Gorzowa przywieźć więcej niż bonus. Byleby limit pecha/kontuzji się już wyczerpał.

Tydzień w skrócie

Czwarte zwycięstwo w tegorocznej edycji European League of Football odnieśli futboliści **Panthers**. Wrocławianie rozgromili na Stadionie Olimpijskim węgierską ekipę Fehervar Enthroners 62:12. Następny ich mecz już 11 sierpnia. Panthers zmierzają się na wyjeździe z Berlin Thunder.

Julia Piotrowska, strzelczyni sportowa Śląska Wrocław, zajęła 13. miejsce (629,3 pkt.) w kwalifikacjach zmagani kobiet w konkurencji karabinu pneumatycznego 10 m na igrzyskach olimpijskich Paryż 2024. Do ścisłego finału awansowało 8 najlepszych zawodniczek. W rywalizacji mikstów w karabinie pneumatycznym 10 m wraz z Maciejem Kowalewiczem była 23. (etap kwalifikacji).

WYDARZENIA SPORTOWE

Piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa (3. kolejka), 4.08, g. 17.30, Tarczyński Arena, Śląsk Wrocław – Radomiak Radom (Canal+ Sport3)

Siatkówka

PGE Letnia Liga (4-osobowe drużyny, na piasku), 2.08, g. 9, Plaża Miejska Ustka, KGHM #VolleyWrocław – Moya Radomka Radom (Polsat Sport2)

PGE Letnia Liga, 2.08, g. 14, Plaża Miejska Ustka, KGHM #VolleyWrocław – Grot Budowlani Łódź (Polsat Sport1)

PGE Letnia Liga, 3.08, 12.30, Plaża Miejska Ustka, KGHM #VolleyWrocław – ITA TOOLS Stal Mielec (Polsat Sport1); mecz o 3. miejsce i finał – 4.08.

Żużel

PGE Ekstraliga (13. Runda), 4.08, 19.15, Stadion im. Edwarda Jancarza, EBUT. PL Stal Gorzów – Betard Sparta Wrocław (Canal+ Sport)

Przyjdź zobaczyć makietę kolejową: Hala Stulecia 3-4.08

Uwielbianie pociągi i chcielibyście spojrzeć na nie z lotu ptaka? W ten weekend będzie to możliwe. Klub Sympatyków Kolei we Wrocławiu i Hala Stulecia zapraszają na obejrzenie makiet kolejowej w skali 1:87. Zobaczycie linię kolejową jedno – i dwutorową wraz z architekturą towarzyszącą i modelami taboru kolejowego. Po makiecie będą poruszały się

pociągi z lat 30. XX wieku i kolejnych, aż do współczesności: wagony towarowe, pasażerskie, ciągnięte przez lokomotywy spalinowe i elektryczne. Nie zabraknie nawet dymiących parowozów. Pędzące pociągi będą też dudnić, stukać, łomotać. Jak to? Przekonajcie się sami. Makietę będzie można obejrzeć 3.08 w godz. 12–22, a 4.08 w godz. 12–20 we Wrocławskim Centrum Kongresowym, ul. Wystawowa 1. Wstęp wolny.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

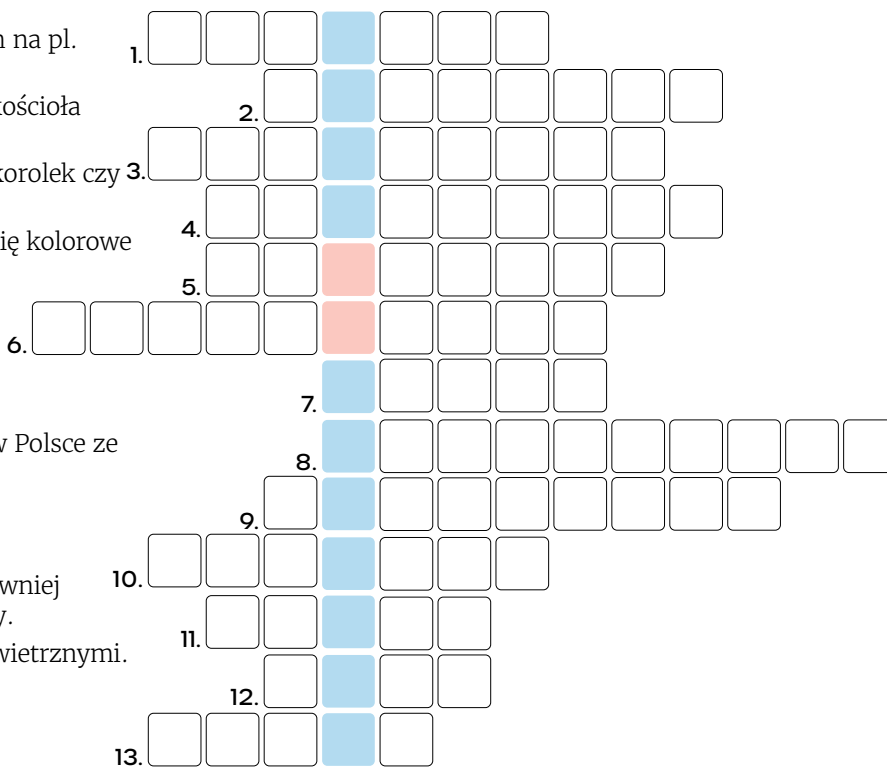
Skosztuj dobrego piwa, wina i sera w Rynku 2-4.08

Niezapomniana atmosfera w sercu Wrocławia, koncerty na żywo, atrakcje dla całej rodziny, no i pyszne jedzenie – takie cztery powody wymieniają organizatorzy Wrocławskiej Fety, by przyjść do Rynku w najbliższy weekend. Wrocławska Feta składać się będzie z trzech części: ■ Festiwal Piwa, co oznacza rzemieślnicze trunki w najlepszym wydaniu

z lokalnych browarów; ■ Festiwal Wina: degustacje, spotkania z winiarzami; ■ Festiwal Sera: sery tylko od lokalnych producentów, pokazy kulinarne i możliwość zakupu najsmaczniejszych specjałów. W piątek, sobotę lub niedzielę zabierzcie ze sobą rodzinę, przyjaciół i pozwólcie sobie na odrobinę przyjemności. Sprawdźcie, czy Wrocławska Feta to najsmakowitsze wydarzenie tego lata. Czas: 2–4.08 (godz. 15–20), miejsce: Rynek. Wstęp wolny.

KRZYŻÓWKA NUMERU 191

- Kolor, który pojawił się ostatnio w dużych ilościach na pl. Nowy Targ.
- Związany z Wrocławiem architekt, autor Solpolu, kościoła ojców oblatów i kilku kolorowych domów.
- Miejsce szczególnie lubiane przez miłośników deskorolek czy hulajnóg.
- Prezydent USA, patron ulicy, przy której znajdują się kolorowe podwórka.
- Schładzają miasto – dzięki tryskającej wodzie, są też elementami architektonicznymi.
- Skalny ogród z roślinami z gór w ogrodzie botanicznym.
- Małe boisko do piłki nożnej dla dzieci, budowane w Polsce ze środków rządowo-samorządowych.
- Kwiat krasnala Życzliwka.
- Mały, zielony skwer.
- Metalowy sprzęt na podwórku wykorzystywany dawniej przez gospodynie domowe i przez dzieci do zabawy.
- Wrocławskie blokowisko z ulicami lotniczymi i powietrznymi.
- Miejsce spotkań np. seniorów lub muzyczny.
- Potężne, wymarłe już zwierzę, które jest związane z jednym z wrocławskich placów zabaw.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **191.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi

czekamy do **7 sierpnia 2024 r.** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **14 sierpnia 2024 r.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nru telefonu **71 776 71 00**. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i bidon. Zwycięzcami w nr. 189 (hasło: Adoptuj mnie) zostali panowie: Grzegorz (bluza) i Michał (workoplecak) oraz pani Beata (bidon). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Paulina Czarnota

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław